

หนังสือชุดแบบสอนอ่าน

เรื่อง ดอกรัก สัตว์แสนรู้

372.41
ด354ด

ของ

กระทรวงศึกษาธิการ

ห้องสมุดกรมสามัญศึกษา

ห้องสมุดแห่งชาติ
๑๙ มี.ค. ๒๕๐๐

หนังสือชุดแบบสอนอ่าน

เรื่อง ดอกรัก สัตว์แสนรู้

สำหรับชั้นประถมปีที่ ๔

อภินันท์หนังสือ
จาก
ห้องสมุดกรมวิชาการ
กระทรวงศึกษาธิการ

พิมพ์ครั้งที่สอง ๕๐๐,๐๐๐ เล่ม

พ.ศ. ๒๔๙๒

ปกกระดาษราคาเล่มละ ๑.๕๐ บาท

พิมพ์ที่โรงพิมพ์ครุสภา

ปากคลองบางลำพูบน พระนคร

มีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ

คำนำ

กองวิชาการ กรมอาชีวะศึกษา ได้เรียบเรียงหนังสืออ่านเรื่อง "ดอกรัก สัตว์แสนรู้" สำหรับเด็กประโยคประถมขึ้นอีกเล่มหนึ่ง เพื่อให้เป็นหนังสืออ่านชุดเดียวกันกับเรื่อง "นกกางเขน" ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้ใช้เป็นหนังสือบรรทัดฐานอยู่แล้ว ในการเรียบเรียงหนังสือนี้ขึ้น กองวิชาการ กรมอาชีวะศึกษา มีวัตถุประสงค์ที่จะให้นักเรียนมีหนังสืออ่านในประเภทส่งเสริมความบันเทิงใจ ซึ่งมีคติในทางศีลธรรม ความเมตตาปราณี ความรักสัตว์ และรู้จักสังเกตความเป็นอยู่ของสัตว์แทรกไว้ด้วย

กองวิชาการ กรมอาชีวะศึกษา

๑๔ พฤศจิกายน ๒๔๘๕

เลขห้อง 214

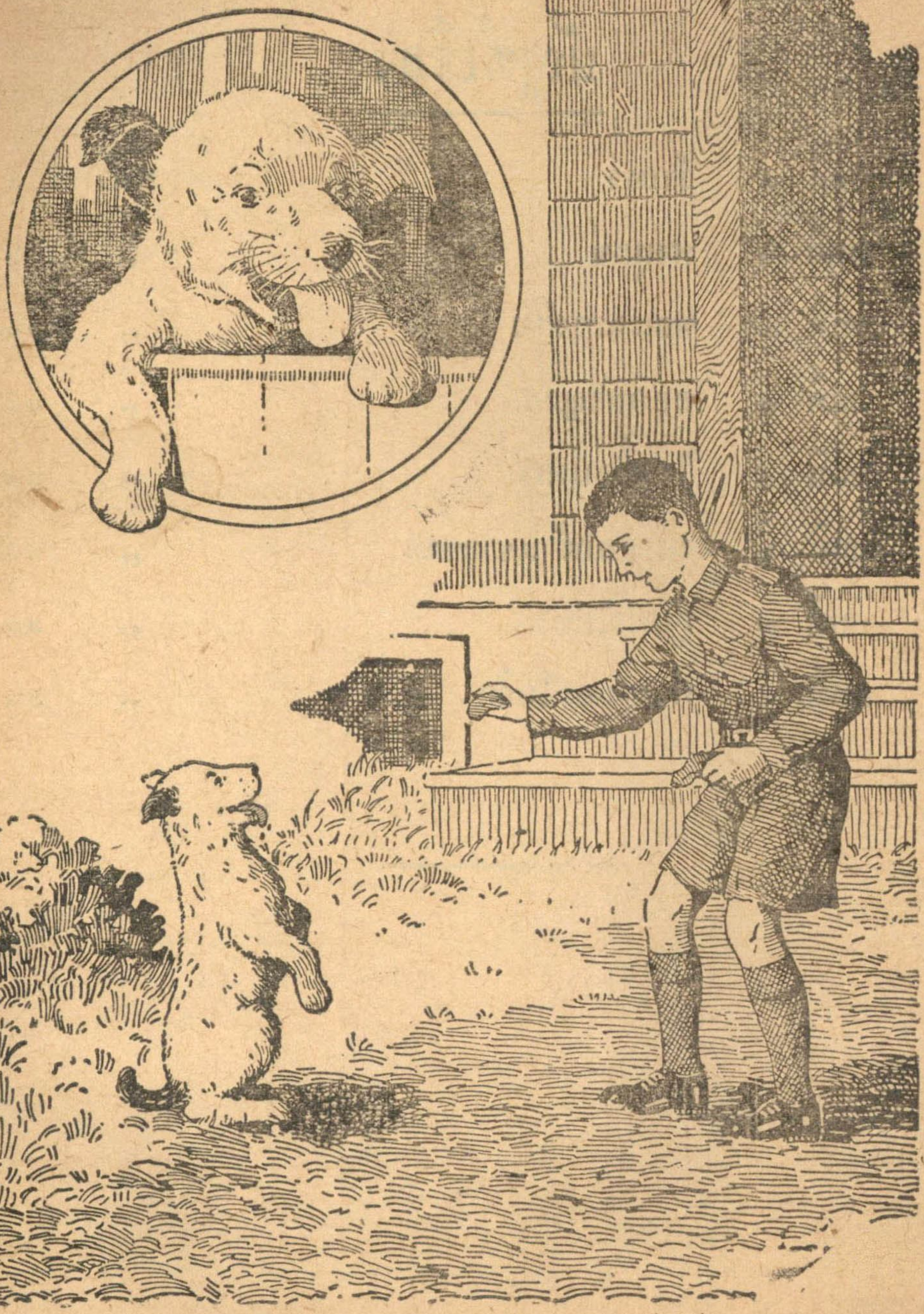
เลขหมู่ 372.41
ว546ด

เลขทะเบียน

[illegible]

บัญชีเรื่อง

บทที่	๑	ว้าเหว่	หน้า	๑
บทที่	๒	หาทุกข์	,,	๖
บทที่	๓	ตอนกลางคืน	,,	๑๓
บทที่	๔	ออกผจญภัย	,,	๑๘
บทที่	๕	ได้เพื่อนเลว	,,	๒๘
บทที่	๖	งานออกร้านขายของ	,,	๓๕
บทที่	๗	ถูกพาไปขาย	,,	๔๓
บทที่	๘	พบยายละไมอีก	,,	๕๑

เรื่อง
ดอกรัก สัตว์เสนรู้

บทที่ ๑
ว้าเหว่

ถัดบริเวณสวนลุมพินี ไปทางทิศตะวันออก มีเรือนแบบไทยหลังหนึ่งตั้งอยู่ริมถนน หลังบ้านมีสวนขนาดย่อมเป็นที่ปลูกผักและไม้ผล เจ้าของบ้านชื่อ ละไม หมั่นเสมอ อายุประมาณหกสิบปี แม้เขาอยู่ในวัยชรา และเป็นผู้มีฐานะพอมีอันจะกิน มีทรัพย์สินเงินทองพอที่จะใช้สอยเลี้ยงชีวิตต่อไป โดยไม่ต้องทำมาหากิน เขาก็ยังอุตส่าห์หารายได้เพิ่มเติมเท่าที่พอจะทำได้ เขามีลูกจ้างไว้สำหรับให้ทำสวนคนหนึ่ง ส่วนตัวเขาเองทำดินสอพองขาย

กลางวันวันหนึ่งในฤดูร้อน แดดกำลังจัดและอากาศร้อนอบอ้าว ทุกสิ่งทุกอย่างดูมีอาการง่วงเหงาเงียบเชียบไปตามๆ กัน ต้นไม้ใบหญ้าแทบจะไม่กะดิก นานๆ จึงจะมีลมพัดมาต้องสักหน และแลดูไม่สดชื่นเสียเลย นังแต้ม แม่ของเจ้าตอกรัก กำลังนอนหลับอยู่ที่ปลายระเบียง นายแม้น มุ่งกิจ คนทำสวน กำลังนั่งครึ่งนอนครึ่งอยู่ในร่มใต้ต้นมะม่วง ใช้หมวกแทนพัด

ขายละไมกำลังนั่งหยอดดินสอพอง

โบกบัดไปมา เพื่อบรรเทาความร้อน ส่วนนางพริ้ง คนใช้ประจำบ้านถือเอาโอกาสที่ทำความสะอาดครัวไว้ใหม่ เอนหลังเล่นอยู่ที่ชานหน้าครัว

ขณะนี้ยายละไมนั่งหยอดดิน สอ พอง อยู่ ที่ ระ เบียง เรือน เจ้าดอกรักลูกหมาของเขากำลังเล่นกาบมะพร้าวที่มันไปคาบเอามาจากในครัว มันคาบวิ่งไปวิ่งมาด้วยความคะนอง บังเอิญกาบมะพร้าวบังนัยน์ตามัน มันเลยวิ่งถลำลงไปในตะแกรงเหยียบดินสอพองแผ่นที่หยอดไว้ใหม่บี้แบนเสียหลายอัน มิหนำซ้ำมันยังย่ำพื้นทำรอยตีนไว้เป็นเทือกไป ยายละไมรู้สึกฉุนขึ้นมาเชาดุมันสั้นทีเดียว “ดอกรัก ลงไปเล่นข้างล่างไป เห็นไหมทำของเสียหมด” ดอกรักค่อนข้างจะซุกซนสักหน่อย เพราะมันกำลังอยู่ในวัยคะนอง ตามปรกติ มันชอบวิ่งเล่นบนระเบียงเรือน เมื่อพบอะไรเข้า มันก็เอามากัดทึ้งเป็นชิ้นเล็กชิ้นน้อยกระจัดกระจายอยู่รอบ ๆ ตัวมัน

พอถูกดุ ดอกรักก็วางกาบมะพร้าว แล้วทำหงัน กะดิกหางคล้ายกับจะพูดว่า “อ้าว ยายไม่หัวเราะฉันดอกหรือ เสียแรงทำตลกให้ดูทั้งที” แต่ยายละไมมิได้หัวเราะ กลับร้องสำทับอีกว่า “ไปข้างล่าง ทำไมยังไม่ไปอีก ซนอะไรอย่างนี้ก็ไม่รู้” ดอกรักทำหางตกแล้วคิดว่า “เวลานี้ควรจะเล่นสนุกสนาน

รีนเริงแท้ๆ ทำไมยายจึงหน้าบึ้งก็ไม่รู้ จะต้องทำให้หายหน้าบึ้งให้ได้" มันเดินกะดิกหางเข้าไปที่หน้าตักยายละไม คอยงับมือเขา เมื่อเวลาหยอดดินสอพอง การเล่นเช่นนี้ทำให้ยายละไมทำงานไม่สะดวก เขาจึงตวาดว่า "ไป ไปข้างล่าง อย่ามาเกะกะ" ดอกรักไม่รู้เรื่องที่เขาพูดเลย จึงหมอบลงและยังเลียแขนเลียมือเขาอยู่เรื่อย ๆ ยายละไมรำคาญมาก ต้องลุกขึ้นยืนเพื่อจะให้มันลุกไปเสียให้พ้น

เจ้าดอกรักลุกขึ้นทันที แต่แทนที่จะไปจากที่นั้น มันกลับมองดยายละไม พลางกะดิกหางเป็นที่ประจบ ยายละไมร้องสั่ง "ดอกรัก ไปข้างล่าง ไป" พลางหยิบไม้เกาหลังเงื้อขึ้นทำท่าจะตี ดอกรักเดินหางตก หยุดชะงักได้สักครู่หนึ่ง เพราะกลัวจะถูกตี มันไปหมอบนิ่งที่นอกชานตอนข้างบันได เอาคางเกยไว้ที่ดินหน้า กะพริบตาปริบ ๆ คอยชำเลืองดูเขา แล้วก็มองเลยไป แลเห็นนังแต้มแม่ของมันกำลังนอนหลับอยู่ที่ท้ายระเบียง

ดอกรักทำหูชันขึ้นบ่อย ๆ เพื่อให้ใคร ๆ มอง แต่ก็ไม่มีใครเอาใจใส่กับมันเลย ยายละไมยังคงหยอดดินสอพองอยู่เรื่อย ๆ และนังแต้มก็คงหลับอยู่ตามสบาย

ดอกรักเป็นหมาพันธุ์ดีและมีรูปร่างน่ารัก มันมีขนขาวเกือบทั้งตัว มีจุดดำอยู่เพียงสองแห่ง คือที่หูขวาแห่งหนึ่งและ

ที่หางอีกแห่งหนึ่ง ขนของมันหยาบและแข็ง ถ้ามันรู้ว่าใครมองมัน มันจะชันหูข้างหนึ่งขึ้น เอียงคอไปข้างหนึ่ง แล้วกะดิกหาง คล้ายกับจะพูดว่า “มาเล่นสนุกกับฉันซิ” มันชนมาก และคอยหาโอกาสเล่นสนุกอยู่เสมอ มันไม่เพียงแต่ชอบเล่นซุกซนอย่างเดียว ยังชอบแหย่แม่ของมันอีกด้วย

ใคร ๆ ที่ไม่เคยรู้จักเจ้าดอกรักมาแต่ก่อน ถ้าเห็นมันเข้าแล้ว จะอดหัวเราะไม่ได้ แต่ทุก ๆ คนในบ้านยายละไม่ไม่หัวเราะและไม่อยากจะแยแสกับมัน ต่างก็เบื่อและถือว่ามันเป็นตัวก่อความรำคาญ ดอกรักรู้สึกว่า ใคร ๆ ก็ตาม ในบ้านยายละไมนั้น เฉื่อยชา เล่นสนุกไม่เป็นเหมือนอย่างมันเลย

บ่ายวันนั้นอ้าวฝน อากาศร้อนผิดธรรมดา ยายละไมรู้สึกหน้ามืดและเวียนหัว จึงพักงาน หยิบยาดมขึ้นมาดม แล้วเอนหลังลงข้างตะแกรงดินสอพอง ดอกรักเห็นแปลก จึงลุกขึ้นชะเง้อดู แต่ยังไม่กล้าเดินไปไหน เพราะกลัวจะถูกตี

บทที่ ๒

หาทุกข์

เมื่อดอกรักเห็นยายละไมนอนเฉยอยู่ ก็ทนนิ่งอยู่นานไม่ได้ มันค่อย ๆ ลุกเดินไปหา เพราะอยากรู้ว่าเขาเป็นอะไรไป มันกะโดดขึ้นไปบนระเบียง เข้าไปดมรอบ ๆ ตัวเขา เมื่อเห็นเขานอนนิ่ง ไม่ตุกว่ากะไร ก็ค่อยกล้าขึ้น จึงเดินเลยไปหาอะไรเล่นอีก พอไปถึงท้ายระเบียง ก็เห็นนังแต้มแม่ของมันนอนหลับสนิทอยู่

ดอกรักรู้สึกว่า บ้านนี้ช่างเงียบเหงาเสียจริง ๆ ใคร ๆ ก็เอาแต่นอนกันทั้งนั้น ไม่เห็นตื่นขึ้นมาเล่นกับมันบ้างเลย มันเดินไปดมรอบ ๆ ตัวนังแต้ม เห็นหางนังแต้มห้อยลงมา จึงคิดว่า “กัดหางแม่เล่นคงสนุกดี แม่จะได้ตื่นขึ้นมาเล่นด้วย” คิดแล้วกะโดดลงจากระเบียง ไปยืนอยู่ที่นอกชาน งับหางนังแต้มเบา ๆ ค่อย ๆ ดึง แล้วก็ปล่อย ถอยหลังออกมาหมอบอยู่ เพื่อคอยดูว่าแม่ของมันจะตื่นหรือยัง นังแต้มขยับตัว แสดงอาการไม่พอใจดึงหางขึ้นไปเสียบนระเบียง แล้วนอนต่อไป

ดอกรักขยับเข้าไปกวนอีก คิดว่า “เห็นจะต้องลองดูอีกที คราวนี้แม่คงตื่นมาเล่นด้วยแน่ ๆ” แต่เมื่อยังไม่เกิดผล

สมความตั้งใจ มันจึงคิดจะลองดูเป็นครั้งที่สาม มันเดินตรงเข้าไปให้ใกล้ห้าง แล้วกะโดดขึ้นไปงับและดึงมาโดยแรง มันงับจริง ๆ ไม่ได้งับหยอก ๆ เหมือนคราวก่อน แล้วถอยห่างออกไปคอยที่อยู่ว่า นังแต้มจะทำอย่างไรต่อไป นังแต้มคำราม "ฮือ ฮือ" แล้วกะโดดลงมาที่ชาน ตรงเข้ากัดดอกรักทันที ลูกกับแม่เลยพัดกันใหญ่ ต่อสู้กันล้ม ๆ ลุก ๆ ส่งเสียงหนวกหู จนยายละไมซึ่งนอนเคลิ้มอยู่สะดุ้งตกใจตื่นลุกขึ้นร้องตวาดว่า "ดอกรัก นังแต้มเลิกกันเดี๋ยวนี้" หมาทั้งสองกำลังกัดกันพัลวัน จึงหาได้เอาใจใส่กับเสียงตวาดไม่ "นังแต้ม ดอกรัก บอกให้เลิกกันเดี๋ยวนี้" ยายละไมตวาดซ้ำอีก พลางลุกเดินไปที่ชาน ดึงดอกรักออก แล้วผลักไสไปทางข้างบันได ส่วนนางแต้มก็เดินกลับขึ้นไปนอนที่บนระเบียงดังเดิม

"จริง ๆ นะ ดอกรัก เจ้านี่ช่างยุ่งเสียเหลือเกิน" ยายละไมบ่นพึมพำ "จะนอนสักงีบก็ไม่ได้ เพราะเจ้านี่แหละ"

ดอกรักนอนหมอบ กะดิกหางอยู่ข้างบันได มันเชื่อแน่ว่าจะได้รับความชมเชย แต่ไม่ช้ามันจึงรู้ว่า คิดผิดไปถนัด เพราะทันใดนั้น ยายละไมร้องเรียกนางพริ้ง คนใช้ในบ้าน มาสั่งว่า "เอาเจ้าดอกรักไปอาบน้ำเสียที่เถอะ บางทีมันจะหายซนได้บ้าง กะมัง วันนี้มันอยู่ไม่สุขเสียเลย"

"จ๊ะ" นางพริ้งตอบ แล้วอุ้มดอกรักไปที่ท่าน้ำ ดอกรักไม่ชอบอาบน้ำเลย มันเกลียดอย่างที่สุด แม้นางพริ้งเองก็รู้สึกว่า การอาบน้ำให้ดอกรักเป็นงานที่น่าเบื่อหน่ายยิ่งกว่าถูเรือนเสียอีก

นางพริ้งมีอายุคราวๆ ยายละไม เป็นคนไม่ชอบสนุก และทั้งไม่ชอบให้ยายละไมเลี้ยงหมาชุกชนอย่างเจ้าดอกรักด้วย พอนางพริ้งอุ้มดอกรักขึ้น มันก็เลียมือเลียแขนเขาเป็นที่ประจบ คิดว่าการทำเช่นนี้จะทำให้เขาชอบ แต่ไม่ได้ผลอะไรเลย นางพริ้งเอาขันตักน้ำรดหัว เอาสะบ้าถูแรงๆ พอเจ้าดอกรักถูกน้ำสักครู่ ก็หนาวจนตัวสั่น พยายามจะวิ่งหนี แต่นางพริ้งรู้ทันมันจึงหนีไปไม่พ้น พออาบน้ำเสร็จ เขาเอาผ้าเช็ดตัวเก่าๆ เช็ดตัวให้มัน แล้วอุ้มขึ้นเรือน ปล่อยให้นอนผึ่งแดดอยู่ที่ชาน

ขณะที่กำลังนอนอยู่นี้ ดอกรักมองไปเห็นประตูหลังบ้านเปิดแง้มอยู่ โดยที่นางพริ้งลืมปิด มันจึงคิดหาความสนุกใหม่ มันทำเป็นนอนนิ่ง จนนางพริ้งหันหลังเดินไปทางยายละไมแล้ว มันจึงวิ่งตื๋อลงบันไดไปในสวน

พอถึงทางแยกที่สวน มันก็วิ่งวนเสียสามรอบ ด้วยความคะนองใจ แล้วกะโดดเข้าไปคุ้ยดินหลังร่องที่ปลูกผักกาด ดอกรักกำลังสนุกร่าเริงเต็มที่

ตาแม้นโกรธเต็มที่วิ่งตรงเข้ามา

“เฮ้ย ดอกรัก” ตาแม้นคนทำสวนตะโกนมาแต่ไกล “เจ้านี่ชนใหญ่ ผักกาดงามๆ หักหมด ไปให้พ้น” ดอกรักหยุดคุ้ย พลางยกตีนหน้าขนข้างหนึ่ง แล้วชันหูข้างดำขึ้นทันที มันไม่แน่ใจว่าตาแม้นด่า หรือชอบมันแน่ มันจึงยืนฟังเฉยอยู่ ตาแม้นโกรธเต็มที่ วิ่งตรงเข้ามา มือถือจอบขุดดินมาด้วย พลางร้องตวาดว่า “ยังไม่ไปอีกหรือนี่ เดี๋ยวเอาด้ามจอบฟาดลงไปให้หมอบเดี๋ยวนี้แหละ” ดอกรักเห็นท่าจะไม่ได้การเสียแล้ว จึงออกวิ่งหนี พอมาได้ไกลสักหน่อยก็หยุด หันหลังกลับไปมอง ตาแม้นหาได้วิ่งตามมันมาไม่ เขาหยุดอยู่ที่ร่องผัก เอาจอบเกลี่ยดินที่กะจุยกระจายให้เข้าที่เรียบร้อย ดอกรักจึงมีเวลาหยุดคิดหาความสนุกอย่างอื่นต่อไปอีก ทันใดนั้น มันแลไปเห็นกองปุ๋ยที่ตาแม้นเกลี่ยตากให้แห้ง เพื่อเอาไปผะสมดินปลูกผัก คราวนี้เป็นโอกาสเหมาะ มันจึงกะโดดขึ้นไปนอนบนกองปุ๋ย แล้วกลิ้งเกลือกตัวไปมาอย่างสนุกสนานเต็มที่ ไม่ช้าตัวก็เปอนเปรอะ ส่งกลิ่นเหม็นคลั้งไปหมด เมื่อสมใจแล้ว มันจึงวิ่งกลับบ้าน ขึ้นบันไดตรงไปหานางพริ้ง ซึ่งกำลังตากดินสอพองอยู่ที่นอกชาน

มันกะดิกหางเหมือนจะบอกว่า “ฉันไปสนุกมาแล้ว”

พอนางพริ้งเห็นเข้าเท่านั้น ก็ตกตะลึง พลางร้องว่า “ไอ่ ดอกรัก ทำไมเหลวไหลอย่างนี้ เพิ่งอาบน้ำให้หยกๆ

ก็ไปเกลือกอะไรมาเปื้อนหมดทั้งตัว” ดอกรักคาดว่า เมื่อกลับเข้ามาที่นี้ นางพริ้งคงจะชอบมันเป็นแน่ แต่เมื่อเห็นท่าทางนางพริ้งไม่ดี มันจึงแปลกใจ ชันหูฟัง กลอกตาไปมา

“ช่างเถอะ” ดอกรักคิดในใจ “ถ้าท่านไม่ชอบฉัน ฉันไปหายายดีกว่า” พอนางพริ้งหันมาจะจับมัน มันก็กะโดดขึ้นไปบนระเบียง ตรงขึ้นตักยายละไมทันที

“ลงไปนะ ดอกรัก จะทำงาน อย่ามายุ่ง” ยายละไมร้องขึ้น และผลักดอกรักออกจากตัก ทั้งมือทั้งผ้านุ่งของยายละไมเปื้อนบ้าย ส่งกลิ่นเหม็นคลั้ง เขายกมือขึ้นมาดม แล้วร้องว่า “ตาย ตาย ทำไมเนื้อตัวสกปรกอย่างนี้ ไปทำอะไรมาหรือ ท่าจะลงไปเกลือกบ่อยมาแล้วละซิ เจ้านี่สกปรกเหลือเกิน ไม่น่าจะให้ขึ้นมาอยู่บนเรือนเลย”

พูดแล้วก็ฉวยไม้เกาหลัง หวดลงไปที่ตัวเจ้าดอกรักสามสี่เผียะด้วยความโกรธ พลางร้องเรียกนางพริ้งให้มาเอามันไปอาบน้ำฟอกสะบ่เสียใหม่ มันไม่พอใจเลย นางพริ้งก็เช่นเดียวกัน ครานี้นางพริ้งทำกับมันอย่างรุนแรงมาก เพราะเขาโกรธที่ต้องอาบให้มันแล้วอาบอีก เมื่อเสร็จแล้วเขาจึงอุ้มมาบนเรือน

ขณะที่นางพริ้งพาดอกรักไปอาบน้ำ ยายละไมเข้าไปในเรือน เตรียมเอาเชือกปอยาวสักสองเมตรคอยท่าไว้ พอนางพริ้ง

อุ้มดอกรักชันมา เขาก็ผูกคอเจ้าดอกรักไยงไว้กับสลักประตู ตลอดทั้งวัน ดอกรักแผลงฤทธิ์อะไรอีกไม่ได้ ยายละไมโกรธมาก ไม่แยแสด้วย ครั้นถึงเวลาเย็น นางพริ้งเอาข้าวคลุกปลา ใส่จานมาวางให้มันกิน

บทที่ ๓

ตอนกลางคืน

ดอกรักถูกล่ามอยู่บนเรือนจนค่ำ จนกะทั่งยายละไมจะเข้านอน เขาจึงมาแก้เชือก “เฮ้อ” ดอกรักถอนใจ เมื่อยายละไมเข้าห้องไปแล้ว “ช่างน่าเบื่อเสียจริงๆ ไม่เห็นมีอะไรสนุกสักอย่างเดียว”

นั่งแต้มนอนอยู่ที่ระเบียงเรือน ได้ยินเช่นนั้นจึงพูดว่า “ถึงน่าเบื่ออยู่บ้าง แต่ก็เป็นสุขดีไม่ใช่หรือ”

แม้หมาทั้งสองตัวจะเป็นสุขก็จริง แต่เจ้าดอกรักนั้นกำลังคะนอง และชอบเล่นซุกซน มันอยู่เฉยๆ ไม่ได้ตามวิสัยลูกหมา มันต้องการเพื่อนเล่น นั่งแต้มแม่ของมันก็นอนนิ่งเหมือนท่อนไม้ จะเอาเป็นเพื่อนเล่นไม่ได้เสียเลย ดอกรักตั้งใจว่า ประเดี๋ยวมันจะไปในห้องที่มีคนอยู่ จะเป็นห้องนางพริ้งหรือยายละไมก็ตาม

ยิ่งดึกเข้าก็ยิ่งมืดเข้าทุกที จนแลเห็นอะไรไม่ถนัด ดอกรักนอนนิ่งอยู่อีกครู่หนึ่ง แล้วลุกขึ้นเหยียดแข้งเหยียดขา มันบ่นว่า “แหม อยากได้อะไรเล่นจริง ถูกผูกคอตั้งแต่บ่าย แข้งขาเมื่อยขบไปหมด” แล้วก็หาว มันลงนอนเหยียดยาวบนผ้าเก่า

ที่เขากองไว้ให้มันนอนที่ระเบียง สักครู่ก็ลุกเดิน ตมสิ่งโน้น สิ่งนี้เรื่อย ๆ ไปตามระเบียง มันตรงไปที่ประตูห้องยายละไม เอาตีนตะกุยสองสามที เพื่อให้ประตูเปิด

"อ้าว" ดอกรักนึกในใจ "ยายไม่ได้ใส่สลักประตูให้แน่น เปิดออกง่ายจริง" ยายละไมเคยใส่สลักประตูเป็นนิจ แต่ค่ำวันนั้น เขาไม่ค่อยสบาย คงใส่สลักไม่สนิท พอดอกรักตะกุยแรงหน่อย ประตูก็เปิดออก อันที่จริง ดอกรักไม่ค่อยชอบยายละไมนัก เพราะเขาไม่เล่นกับมันเสียเลย ถึงกะนั้น มันก็ยังอยากจะอยู่ในห้องที่มีคน ดอกรักเข้าไปในห้องนอนของยายละไม เอาจมูกเที่ยวสูดกลิ่นไปเรื่อย ๆ รอบ ๆ ห้องซึ่งมืดตื้อ ขณะนี้ยายละไมนอนหลับอยู่บนเตียง มันรู้เพราะได้ยินเสียงเขากำลังกรนอยู่ ดอกรักค่อย ๆ เดินไปที่พรมหน้าเตียง หมอบลง แล้วเอาคางพาดตีน พยายามจะหลับ ตลอดบ่ายวันนั้นมันได้แต่นอน กะโดดโลดเต้นไม่ได้ เพราะถูกผูกไว้ แต่มันจะฝืนให้หลับสักเท่าไรก็ไม่หลับ มันจึงลุกขึ้นเดินไปรอบ ๆ ห้อง แล้วก็วกกลับมาพบหมอนใบหนึ่ง วางอยู่บนม้าเล็ก ๆ ที่มุมห้อง หมอนใบนี้ยายละไมใช้หนุนหัว เมื่อนอนเล่นที่ระเบียง ครั้นเวลากลางคืนเขาเก็บเอามาไว้ในห้อง ดอกรักชอบหมอนใบนี้นัก มันจึงลากมาวางไว้บนพรมหน้าเตียง แล้วก้าวขึ้นจะนอนลงบนหมอนนั้น

พอมันเหยียบหมอน หมอนก็ยุบลง มันจึงหดขาเข้ามา หมอนก็ฟูขึ้นมาอีก มันนึกว่า หมอนนั้นคงอยากจะเล่นกับมันเป็นแน่ เหตุฉะนั้นดอกรักจึงลงมือกัดหมอนเล่นอย่างเงียบ ๆ ไม่ช้านุ่นก็ทะลักออกมากองใหญ่ ตอนนี้มันลืมเสียแล้ว ว่ามันจะมานอนมันกัดเสียจนผ้าหุ้มขาดกะรุ่งกะริ่ง แล้วจึงหมอบกะดิกหางอยู่ที่กองนุ่นนั้นเอง

ยายละไมยังหลับสนิท และกรนอยู่เรื่อย ๆ ดอกรักเหนื่อยเข้า ก็ตั้งต้นนอน พอจวนจะหลับ ก็ได้กลิ่นอะไรอีกทางมุมห้อง เป็นกลิ่นที่ป่าใจยิ่งนัก กลิ่นนั้นคือกลิ่นรองเท้ารัดส้นนั่นเอง รองเท้ารัดส้นคู่นี้ ยายละไมเพิ่งซื้อมาใหม่ ๆ สำหรับสวมไปวัดในวันทำบุญ “เออ มันน่าแทะเล่นเสียจริง ๆ” ดอกรักคิด “แต่เห็นจะนอนดีกว่า” มันพยายามจะให้หลับ พอจะเคลิ้มลง กลิ่นกะทบจมูกมันมากเข้า ดอกรักต้องลุกขึ้นไปคาบรองเท้าข้างหนึ่งมาวางไว้ที่กองนุ่น แทะเล่นจนเบื่อแล้วหลับไป

ตอนเช้า เมื่อนางพริ้งนำน้ำอุ่นมาให้ยายละไมล้างหน้า เขาเห็นประตูห้องนอนยายละไมเปิดอยู่ก็ตกใจ จึงเดินเข้าไปในห้อง ทันใดนั้น เขาเหลือบไปเห็นดอกรักอยู่ในห้อง กำลังนอนหลับสบายอยู่ที่กองนุ่น ปากยังคาบรองเท้าซึ่งขาดเกือบหมด เมื่อเขาเห็นเช้าเท่านั้น อารามที่ตกใจ เขาเกือบจะปล่อยขันน้ำ

เขาเกือบจะปล่อยขันน้ำหลุดจากมือ

หลุดจากมือ พลางร้องชี้นว่า “ตายจริง ดอกรักทำของเสีย
หมดแล้ว”

“อะไรกันจ๊ะ” ยายละไมร้องถาม พลางลุกขึ้นนั่ง

“ดอกรักมันเข้ามาซนใหญ่”

“ทำไม มันเข้ามาอยู่ในห้องฉันตั้งแต่เมื่อคืนหรือนี่”

“จ๊ะ มันกัดหมอน และรองเท้าคู่ใหม่ของท่านขาดหมด”

“อะไรกัน” ยายละไมพูด พลางลุกขึ้นจากที่นอนทันที ดอกรักมองดูเขาแล้วก็กะดิกหาง ดูรูปร่างหน้าตาเขาน่าขันมาก ขณะเมื่อตื่นนอนใหม่ๆ

“เอามันไปขังไว้ที่ห้างสวน” ยายละไมร้องสั่งด้วยความโกรธ “ที่นั่นคงไม่มีอะไรให้มันทำลายได้อีกเป็นแน่” ยายละไมรู้สึกเสียดายหมอนแพร และรองเท้าคู่ใหม่ของเขาเป็นอันมาก

ดอกรักพึงจะเข้าใจว่า มันได้รับความเกลียดชังเสียแล้ว มันจึงทำหางตก ตั้งท่าจะวิ่งหนีออกไปจากห้อง แต่นางพริ้งรู้ทัน ไม่ยอมให้มันหนีพ้นไปได้ เขาริบวางขันน้ำลงบนโต๊ะข้างเตียง ตะครุบดอกรักไว้ แล้วก็อุ้มเอาไปขังไว้ที่ห้างสวนของตาแม้น

บทที่ ๔

ออกผจญภัย

ดอกรักถูกขังอยู่ในห้างสวนคืนหนึ่ง มันไม่แน่ใจว่า มันต้องถูกขังอยู่ที่นั่นนานเท่าไร มันรู้สึกว่าช้ามาก ไม่มีอะไรนุ่ม ๆ สำหรับรองนอน ในห้างสวนมีแต่เสื่อขาด ๆ ผืนหนึ่ง ไม้สั้น ๆ ท่อนหนึ่ง และไม้กวาดทางมะพร้าวสั้น ๆ อันหนึ่งเท่านั้น ดอกรักไม่เห็นว่าจะหาความสนุกจากสิ่งเหล่านี้ได้อย่างไร มันได้แต่ดม ๆ ที่ไม้กวาดทางมะพร้าว ไม้กวาดทางมะพร้าวก็ตำเอาจมูกมันเข้า ต่อจากนั้นมันไม่ไปยุ่งกับสิ่งอื่นอีกเลย มันรู้สึกเหงา และกะวนกะวายใจมาก

เช้าตรู่วันนั้น ตาแม้นมาที่ห้างสวน พอเขาเปิดประตูห้าง เหลือบเห็นดอกรักเข้า จึงพูดว่า “ชะ ชะ เข้ามาทำอะไรที่นี่อีกล่ะ เจ้าตัวแก่น” เขายังไม่ลืมที่ดอกรักไปคุ้ยดินร่องผักของเขาทะลายไป ดอกรักมิได้นำพาต่อคำพูดของตาแม้น แต่ตาชำเลืองดูที่ประตูซึ่งกำลังเปิดทิ้งไว้ พอตาแม้นเผลอ มันก็วิ่งออกจากห้างตรงไปในสวน มันไม่รู้ว่าจะทำอะไรหรือไปข้างไหนต่อไปอีก แต่พอมันเห็นประตูสวนด้านถนนเปิดอยู่ ก็วิ่ง

ออกจากสวนไปยังถนนใหญ่ข้างนอก ต่อจากนี้ก็วิ่งบ้างเดินบ้าง ไปตามถนน และตรอกต่าง ๆ ซึ่งมันไม่เคยผ่านไปเลย

ขณะนั้นยังเป็นเวลาเช้าอยู่ แต่ก็ดูเหมือนว่าทุก ๆ คนรีบร้อนจะไปธุระกันทั้งนั้น ไม่มีใครเหลียวแลดูมันเลย มันวิ่ง ๆ หยุด ๆ แล้วมองหน้าคนที่ผ่านไปมาเสียทีหนึ่ง และกะดิกหาง แต่ก็ไม่มีใครเอาใจใส่กับมัน ตอนหนึ่งเมื่อมันวิ่งข้ามถนน ตำรวจราจรร้องเอะอะว่า “เฮ้ย หมา รถมา หลบไปให้พ้น” พลางเงื้อมือทำท่าไล่ให้มันไปทางอื่น แต่เจ้าดอกรักหารู้ตัวไม่ กลับคิดว่าตำรวจคนนี้อยากจะพูดกับมัน มันจึงหยุดยืน ๆ รอ ๆ อยู่ และเกือบจะถูกรถยนต์ทับ แต่บังเอิญคนขับรถเบนรถหลีกมันไปได้อย่างหวุดหวิดเต็มที ขณะนั้นมันเองตกใจมากทีเดียว แต่มันก็รอดตายไปได้ ครั้งนี้นับว่าเป็นการผจญภัยครั้งใหญ่ในชีวิตของเจ้าดอกรัก ครั้นแล้วมันวิ่งต่อไปอีก บางคราวมันหยุดเที่ยวดมสิ่งต่าง ๆ ที่เขาเอาออกมาวางขายไว้หน้าร้าน แต่ก็มีคนออกมาไล่มันทุกที

พอสายขึ้นสักหน่อย ดอกรักรู้สึกหิวจัด เพราะตั้งแต่เช้ามาแล้ว มันยังไม่ได้กินอาหารเลยสักนิดเดียว

โชคของเจ้าดอกรักยังดีอยู่ ขณะที่มันวิ่งผ่านบ้านหลังหนึ่งไป มันแลเห็นเจ้าของบ้านเอาข้าวที่เหลือจากตักบาตรมา

กองที่ริมรั้วให้ไก่และนกกิน มันตรงเข้าไปกินข้าวนั้นโดย
ปราศจากความรังเกียจ ตามปรกติถ้าเจ้าดอกรักเห็นอาหาร
อย่างนี้ที่บ้านยายละไม มันเคยเบือนหน้าหนี แต่เวลานี้มันหิวจัด
ข้าวเปล่า ๆ ก็ดูเหมือนอร่อยเสียเหลือเกิน เมื่อกินข้าวกองนั้น
หมดแล้ว มันจึงรู้สึกกะปรี้กะเปร่าขึ้น ออกเดินตุหรัดตุเหร่เที่ยว
หาความสนุกร่าเริงต่อไป

พอจวนเพล มันมาถึงสระใหญ่แห่งหนึ่งเห็นชายหนุ่มกลุ่ม
หนึ่ง บางคนยืน บางคนนั่งอยู่ที่ริมสระ สนทนากันสนุกสนาน
น้ำในสระกำลังเปียม ผิวน้ำเป็นละลอกน้อย ๆ น่าดู ชายสองคน
ในกลุ่มนั้นกำลังตกปลาอยู่ ดอกรักวิ่งตรงเข้าไปหา มันชันหู
ข้างต่ำขึ้น และกะดิกหางดิก ๆ

ชายหนุ่มคนหนึ่งร้องเรียกมันว่า “อ้ายตบ” แล้วทำเสียง
จุ๊ ๆ เรียก ดอกรักกะโดดเข้าไปตะกุยชายหนุ่มผู้นั้น เพื่อแสดง
ให้รู้ว่ามันชอบเขา มันรู้ว่า “ตบ” นั้นไม่ใช่ชื่อจริงของมัน
แต่มันรู้จากท่าทางของเขาว่า เขาเรียกมัน ถ้าเขาต้องการจะเล่น
กับมันแล้ว เขาจะเรียกชื่อมันว่าอะไรก็ช่างเถิด ชายหนุ่มคน
นั้นเอามือลูบหัว และเอานิ้วจิ้หูของมันเล่น มันรู้สึกชอบเขามาก

“เอาไม้โยนลงไปในน้ำให้มันคาบเถอะ ชอบ” ชายหนุ่ม
คนหนึ่งร้องบอก “มันคงอยากว่ายน้ำ” ชายหนุ่มคนที่ชื่อ

ชอบเหลียวมองหาไม้ ไม่ช้าก็พบไม้อันหนึ่งเข้า ดอกรักเดินตามเขาไปทุกๆฝีก้าว และยกตีนหน้าขึ้นตะกุยเขา เพื่อแสดงความดีใจที่เขาเล่นกับมัน ชอบเอาไม้ขว้างไปกลางสระ พลางชี้มือไปทางไม้ แล้วบอกว่า “ไปคาบมาไป” มันเห่าด้วยความดีใจเสียหน่อยหนึ่ง แล้วว่ิงไปยังริมตลิ่ง แต่ทันใดนั้นมันหยุดนิ่งอยู่ แล้วคิดว่าน้ำในสระคงจะเย็นเป็นแน่ ถ้ามันลงไป ก็ต้องเปียกเท่านั้นเอง ดอกรักเห่าอีกห้าหกครั้ง แล้วมองดูไม้และมองดูชายหนุ่มที่ชื่อชอบ คล้ายกับจะบอกว่า “ทำไมฉันจะไปคาบเอามาไม่ได้ แต่ที่จริงการว่ายน้ำเย็น ๆ อย่างนี้ฉันไม่ชอบเลย

จริงอยู่ เจ้าดอกรักเคยอาบน้ำในคลองมาแล้ว แต่มันไม่เคยลงไปว่ายเลย นางพริ้งเป็นผู้ตักรดและขัดถูให้มันเท่านั้น

“เจ้านี่ท่าทางจะกลัวน้ำเสียแล้วละ” ชายหนุ่มในกลุ่มนั้นพูดพลางหัวเราะพลาง

“ไม่ใช่กะมัง” ชอบตอบ “มันยังเล็กอยู่ และคงยังไม่เคยว่ายน้ำเป็นแน่” ครั้นแล้วเขาหันไปทางดอกรัก ร้องเตือนว่า “ลงไปซิ ไปคาบเอาไม้มา” พอพูดเช่นนั้นแล้ว เขาก็ผลักดอกรักลงไปในสระ ที่แรกดอกรักตั้งท่าจะปีนขึ้นจากน้ำแล้วว่ิงหนี แต่ชอบยึดมันไว้ เมื่อชอบร้องเตือนและชี้มือให้มันไปคาบเอา

ไม้มา มันเอาตีนหน้าพุ้ยน้ำพะยุงตัวไว้ได้ และในไม่ช้ามันก็รู้สึก
ว่า การว่ายน้ำเล่นในสระครั้งนี้สนุกไม่น้อย

"ว่ายไปคาบเอาไม้มาซิ" ชอบร้องเตือนอีกครั้งหนึ่ง ดอกรักมองดูไม้ที่กลางสระ แล้วตรงรี่เข้าไปที่ไม้ แม้มันไม่เคยหัดว่ายน้ำเลย มันก็ว่ายไปได้คล่อง เพราะมันตั้งใจเต็มที่ และทั้งรู้สึกสนุกอยู่ด้วย มันคาบไม้แล้วเอามาวางไว้ที่เท้าของชอบ

ชายหนุ่มพวกนั้นพากันร้องว่า "เก่งมาก" แล้วต่างก็หัวเราะด้วยความพอใจ พอดอกรักวางไม้ลงแล้ว ก็สะบัดขนเพื่อให้ตัวแห้ง น้ำจึงกะเด็นไปรอบตัว "เฮ้ย หยุดที่เจ้าตูบ" ทุก ๆ คนร้องขึ้นพลางถอยออกห่าง ดอกรักคิดว่า นั่นคงเป็นการเล่นอย่างใหม่แน่นอน มันจึงวิ่งตามชายหนุ่มเหล่านั้นไป พลางเห่าด้วยเสียงอันดัง และสะบัดขนอยู่เรื่อย ๆ ต่อเมื่อนายชอบหยิบไม้ขึ้นมา แล้วโยนลงไปในสระอีกหนหนึ่ง ชี้มือพลางร้องบอกกับมันว่า "ลงไปคาบมาอีกไป" มันจึงหยุดและมองไปทางที่เขาชี้

เมื่อได้เคยว่ายน้ำเสียครั้งหนึ่งแล้ว ครั้งต่อ ๆ ไป ดอกรักก็เห็นเป็นการเล่นสนุก มันไม่อิดเอื่อนอีกเลย กะโดดลงไปในน้ำ แล้วว่ายไปคาบเอาไม้มา คล้ายกับว่ามันชำนาญมาแล้วตั้งหลาย ๆ ปี มันรู้สึกปลื้มใจมากทีเดียว

ชายหนุ่มพวกนั้น ดูเหมือนจะชอบดอกรักไม่น้อยกว่าที่ดอกรักชอบเขาเหมือนกัน เขาเล่นกับมันอยู่พักใหญ่ แล้วคนหนึ่งมองดูนาฬิกาและกล่าวว่า “กลับบ้านกันเสียทีเถอะ เกือบเที่ยงแล้ว ฉันยังมีงานที่จะต้องทำอีกเยอะนอย”

“กลับก็ดีเหมือนกัน ไปกันเถิด” อีกคนหนึ่งเห็นด้วย แล้วชายหนุ่มพวกนั้นก็พากันเดินกลับ ดอกรักเดินตามไปด้วยครู่หนึ่ง นายชอบเหลียวมาเห็น จึงพูดว่า “ไป กลับไปเสียเถอะเจ้าตูบ อย่าตามมาเลย”

คนหนึ่งในกลุ่มนั้นร้องถาม “อ้าว ทำไมไม่เอามันไปด้วยล่ะ”

“ไม่ได้หรอก” ชอบตอบ

เพื่อนคนหนึ่งถามชัน “ดูมันน่ารักมากนะ และท่านก็ชอบมันไม่ใช่หรือ”

“จริง ฉันชอบมัน แต่อย่าลืมว่าเวลานี้ฉันยังไม่มีงานทำ เพียงแต่หาเงินมาเลี้ยงปากเลี้ยงท้องตัวเองก็ยากเต็มทีแล้ว จะเอามันไปเลี้ยงได้อย่างไร”

“เออ จริงนะ ฉันยังไม่ทันได้นึกถึงข้อนั้น”

ชายหนุ่มพวกนั้นไม่ยอมให้ดอกรักตามไปด้วย ดอกรักรู้สึกว้าเหว่ใจเป็นอันมาก รู้สึกหิวทีขึ้น และร่างกายก็อ่อนเพลีย

เนื่องด้วยได้ว่ายน้ำและว่ิงมาเป็นระยะทางไกล มันจึงแวะเข้าไปที่โคนต้นไม้ข้างถนน เพื่อจะนอนพักสักครู่หนึ่ง แต่พอเอนตัวลงจะงีบ ก็ได้ยินเสียงประหลาดดังขึ้น

"กาบ ๆ กาบ ๆ กาบ ๆ" เสียงนั้นดังมาจากสระที่มันลงไปว่ายน้ำเมื่อกี้นี้

ดอกรักลุกทะลึ่งขึ้นทันที แล้ววิ่งรี่ไปที่สระ ด้วยอยากจะรู้ว่าเป็นเสียงอะไร ตั้งแต่เกิดมามันยังไม่เคยเห็นเป็ดเลย เหตุฉะนั้นมันจึงไม่รู้ว่าเสียงเป็ดเป็นอย่างไร พอไปถึงก็พบเป็ดหลายตัวกำลังเดินลงน้ำ

"แหม" ดอกรักนึกในใจ แล้วชันหูข้างดำขึ้น "เจ้าพวกนี้แปลกแท้ ๆ ฉันไม่รู้ว่าเป็นนกอะไร ว่ายน้ำได้เหมือนฉันเสียด้วย"

"กาบ ๆ กาบ ๆ" เป็ดเหล่านั้นร้องอีก

"เอ นั่นมันร้องทำไมกันนะ" ดอกรักนึก "อ้อ รู้ละ มันคงร้องชวนให้ฉันลงไปเล่นด้วย ฉันจะเห่ามันก่อน แล้วมันคงรู้ว่า ฉันอยากจะเล่นกับมันเหมือนกัน"

ดอกรักวิ่งตามฝูงเป็ดไปถึงริมตลิ่งด้านที่อยู่ใกล้เป็ด และเห่าเสียทีหนึ่ง เป็ดก็ว่ายหนีไปยังฝั่งตรงกันข้าม ดอกรักรีบวิ่งอ้อมตามริมสระไปทางด้านนั้นแล้วเห่าอีก เป็ดก็ว่ายหนีไปอีก

เป็ดเหล่านั้นไม่พอใจเลย มันตกใจมาก มันไม่รู้แน่ว่าหมานั้นจะทำอันตรายมันหรือไม่ เหตุฉะนั้นเมื่อดอกรักวิ่งไปถึงฟากหนึ่งของสระ เป็ดจึงว่ายไปยังอีกฟากหนึ่ง เมื่อต้อนเป็ดไปต้อนเป็ดมาสักยี่สิบครั้ง เจ้าดอกรักเห็นท่าทางว่า การเล่นอย่างนี้จะไม่รู้จักจบเสียแล้ว มันจึงหยุด และคิดว่าจะเล่นสนุกอย่างไรได้อีกสักประเดี๋ยวมันนึกในใจว่า “ฉันคิดได้ละ มันคงล่อให้ฉันลงไปว่ายน้ำเล่นกับมัน เอาซิ จะเป็นอะไรไปล่ะ”

อันที่จริงเป็ดเหล่านั้นปรารถนาอย่างยิ่ง ที่จะให้ดอกรักไปเสียให้พ้น และปล่อยพวกมันอยู่เงียบ ๆ โดยลำพัง แต่ดอกรักไม่รู้เรื่อง

พอเป็ดเหล่านั้นมองเห็นดอกรักลงน้ำ และว่ายตรงเข้ามา มันตกใจยิ่งนัก รีบว่ายหนีโดยเร็ว เอาปีกตีน้ำแล้วว่ายครึ่งบินครึ่งขึ้นไปบนบก ร้อง “กาบ ๆ กาบ ๆ กาบ” เรื่อยไป แม้เมื่อขึ้นบกแล้ว มันยังตะเกียกตะกายวิ่งอย่างเร็วที่สุดที่จะวิ่งได้ กะพือปีกพลางร้อง “กาบ ๆ กาบ ๆ กาบ ๆ” รีบตรงไปที่เล้าของมัน ดอกรักนึกในใจว่า “เล่นอย่างนี้สนุกจริง” แล้วขึ้นจากน้ำวิ่งไล่เป็ดเหล่านั้นไปอีก ไม่ช้าก็ทัน เพราะมันวิ่งเร็วกว่าเป็ดมาก เป็ดตื่นหนีแตกฝูง กระจัดกระจายไปตัวละทางสองทาง ดอกรักชอบใจมาก แต่มันไม่เข้าใจเลยว่า ทำไมเป็ด

เหล่านั้นจึงไม่หยุดวิ่งหนี แล้วมาเล่นกับมัน มันคิดว่าจะได้เป็ดตัวไหนดี ก็พอดีมีหญิงอ้วนเตี้ยคนหนึ่ง ออกมาจากบ้านใกล้ๆนั้น ดอกรักหยุดนิ่ง เมื่อเห็นหญิงนั้นเงื้อไม้ท่อนใหญ่วิ่งรี่เข้ามา มันชันหูข้างหนึ่ง ยกตีนหน้าขึ้น และรอฟัง

"ไปให้พ้นนะ" หญิงคนนั้นตะโกนไล่ดอกรัก "ถ้าเจ้าแตะต้องเป็ดของข้าแม้สักตัวเดียว เจ้าจะต้องถูกเจ็บ"

ดอกรักไม่ได้รอช้า มันรู้ว่า คนที่ถือไม้ทำท่าทางเช่นนั้นไม่ชอบมันแน่แล้ว มันหางตก แล้ววิ่งหนีไปทันที แต่มันไม่ต้องวิ่งไปไกลนัก เพราะเมื่อมันหยุดและหันกลับไปมองดู มันเห็นหญิงอ้วนเตี้ยกำลังต้อนเป็ดเข้าเล้า หญิงนั้นกำลังวุ่นอยู่กับเป็ด จึงไม่ได้เอาใจใส่กับมัน

บทที่ ๕

ได้เพื่อนเลว

เมื่อหาความสนุกจากฝูงเป็ดไม่ได้แล้ว ดอกรักก็วกกลับมาที่ริมสระอีก ขณะนั้นเด็กชายสี่คนเอาเรือใบลำเล็ก ๆ ที่ทำขึ้นเอง มาแล่นเล่นในสระ เด็กพวกนั้นแต่งตัวสกปรกมาก ดอกรักไปยืนอยู่ที่ตลิ่ง มองดูเรือใบแล่นอยู่สักครู่หนึ่งแล้วก็เห่า เพราะมันไม่เคยเห็นเรือใบมาแต่ก่อน มันคิดว่า เรือใบคงเป็นสิ่งมีชีวิตเช่นเดียวกับเป็ด จึงว่ายน้ำได้

ขณะที่มันกำลังคิดหาวิธีเล่นกับเรือใบ มันได้ยินเสียงเด็กพูดขึ้นว่า “เอาไม้โยนไปซิผาด ดูทีหรือว่ามันจะไปคาบเอามาได้ไหม”

“ดีทีเดียว” ผาดตอบ “แต่ท่านต้องคอยดูเรือของฉันไว้ให้ดีนะ ชิด ฉันจะลองด”

ผาดมองไปเห็นไม้อันหนึ่ง ซึ่งเป็นอันเดียวกันกับที่ดอกรักไปคาบเอามาเมื่อตอนกลางวัน ผาดโยนไม้ลงไปในสระ แล้วร้องบอกกับดอกรักว่า “เฮ้ย ไปคาบมาซิ” พลางชี้มือไปที่ไม้อันนั้น

ดอกรักหยุดคิดถึงเรื่องเรือใบทันที มันเข้าใจความหมายที่เด็กชายผาดพูด จึงรู้สึกทะนงตัวมาก มันกะหยิ่มใจและคิดว่า “การเล่นว่ายน้ำไปคาบไม้นี้ไม่ยากเลย ฉันจะแสดงให้ดู”

ดอกรักกระโจนลงไปในน้ำ ตรงรี่ไปที่ไม้อันนั้น มันคาบเอาไม้มาให้ผาดโดยเร็ว แล้วเห่า เพื่อให้เขาเอาไม้โยนลงไปอีก “มันเอามาถูกด้วยแฮะ” ชิดพูด เมื่อมองดูผาดโยนไม้ลงไปอีก เด็กเหล่านั้นทิ้งเรือไว้ในสระ กลับมาเล่นกับดอกรัก ทั้งสี่คนผลัดกันโยนไม้ลงไปในสระให้ดอกรักคาบ คราวหนึ่งผาดเอาไม้โยนไปใกล้ๆเรือใบ ดอกรักว่ายเข้าไป แต่ไม่คาบไม้เพราะมันนึกสนุกขึ้นมา อยากจะลองเล่นกับเรือใบดูบ้าง จึงคาบเอาเรือใบมาแทน แต่เผอิญมันทำเสากะโดงหักไป เด็กเจ้าของเรือโกรธมาก คว้าเอาก้อนอิฐขว้างดอกรัก เด็กอื่นๆก็พลอยขว้างตามไปด้วย

ดอกรักไม่เข้าใจว่า ทำไมพวกเด็กจึงเล่นรังแกมันอย่างนั้น มันหลบก้อนอิฐและทิ้งเรือใบไว้ แล้วรีบว่ายขึ้นฝั่ง พยายามจะหนีไป

“เฮ้ย เจ้าหมาน้อย” ชิดร้องเรียกและวิ่งไปสะกัดเจ้าดอกรักไว้ ดอกรักเห็นว่าจะหนีชิดไม่พ้น ก็หยุดอยู่

มันยังไม่แน่ใจว่า ควรจะเข้าไปหาหรือไม่ แต่ดูท่าทาง

ชิดแก้ผ้าขาวม้าเก่าที่คาดพุงอยู่ออกมาผูกคอดอกรักไว้

ชิดอยากจะเป็นเพื่อนเล่นกับมัน ส่วนมันเองอยากจะหาเพื่อนเล่นด้วย ฉะนั้นดอกรักจึงค่อย ๆ คลานกลับไปหาชิด นัยน์ตาจ้องเขม็งดูชิดด้วยความระมัดระวังตัว หูหลบ กะดิกหางช้า ๆ เตรียมพร้อมที่จะกะโดดหนีได้ในทันทีที่จะมีอันตรายเกิดขึ้นอีก ชิดเอามือลูบหัวมัน แล้วแก้ผ้าขาวม้าเก่าที่คาดพุงอยู่ออก มาผูกคอดอกรักไว้

ผาดซึ่งกำลังจ้องดูชิดอยู่ร้องถามว่า “นั่นจะทำอะไรมัน” ชิดตอบว่า “จะเอามันไปเลี้ยง เวลานี้มันเป็นหมาของฉันแล้ว”

ผ่าตร้องเตือนว่า “มาเล่นเรือกันต่อไปดีกว่า”
“รอประเดี๋ยว เห้ฉันผูกลูกหมานี้ไว้กับต้นไม้ก่อน” ว่า
แล้วชิดก็เอาดอกรักผูกไว้กับต้นไม้ แล้วไปเข้าหมู่เพื่อนซึ่งกำลัง
เล่นเรือใบ

ดอกรักดึง กะชากผ้าขาวม้าที่ผูกคอมันไว้โดยแรง แต่ไม่
หลุด ผ้ากลับรัดคอมันมาก จนหายใจแทบไม่ออก มันจนปัญญา
และไม่รู้จะทำอะไรต่อไป ต่อมาสักครู่หนึ่ง มันกะโจนไปที่หมู่
เด็ก โดยลืมนึกถึงผ้าขาวม้าที่ผูกคอมันอยู่ ผ้ากะตุกจนตัวมัน
หงายหลัง ชิดหัวเราะชอบใจอยู่ที่ริมสระ แล้วบอกเพื่อนว่า
“เห็นเจ้าลูกหมานั่นไหม น่าขันดีจัง”

ดอกรักไม่รู้สึกขันอะไรสักหน่อย มันกลับเจ็บตัวด้วยซ้ำ
ไป มันพยายามดิ้งอีกสองสามครั้ง แต่ไม่เป็นผล มันรู้สึกเพลีย
และหิวมาก โชคของมันยังดี ใกล้ๆโคนต้นไม้นั้น พวกเด็กๆ
ทิ้งเศษอาหารไว้นิดหน่อย พอมันเห็นเข้า ก็กรากเข้าไปกิน
พอประทังความหิวได้เล็กน้อย แล้วงีบไป ต่อมาสักครู่ ดอกรัก
ตกใจตื่น ได้ยินเสียงเด็กๆพูดกันใกล้ๆ เด็กเหล่านั้นหยุด
เล่นเรือ คนหนึ่งพูดขึ้นว่า “กลับบ้านกันเสียทีเถอะ ประเดี๋ยว
แม่จะว่าเอา”

ชิดผู้มีนิสสัยเกเรพูดขึ้นว่า “อะไร ท่านกลัวแม่ว่าด้วย

หรือ ถ้าแม่ฉันเพียงแต่ว่าเท่านั้น ก็นับว่าเคราะห์ดี ท่านล่ะว่าอย่างไร ผาด”

“เหมือนกัน” ผาดตอบ ขณะที่เอาเรือใบหนีบรักแร้ไว้

“ไม่รู้ละ” เด็กคนแรกกล่าว “ใครจะยังไม่กลับก็ช่างเถิด ฉันจะกลับละ”

ครั้นแล้วต่างคนก็เดินกลับ ส่วนชิดแก้ผ้าขาวม้าออกจากต้นไม้ จูงดอกรักกลับบ้าน ดอกรักรู้สึกแปลกใจอีกครั้งหนึ่งที่แรกมันพยายามจะหนี แต่ชิดรั้งผ้าขาวม้าไว้แน่น ครั้นแล้วมันลองกะโจนขึ้นไปที่ตัวชิด แต่ชิดผลักมันลงไปที่ดินโดยแรง ดอกรักพยายามดึงผ้าจนตึง แล้วเดินวกกลับ มันรู้สึกเจ็บคอมาก

ชิดกะชากผ้าขาวม้าอย่างแรง ๆ หลายที ทำให้ดอกรักเจ็บมากขึ้น มันจึงเดินตามไปโดยดี จนกะทั่งถึงบ้านชิด บ้านนี้ดูช่างน่ากลัวเสียจริง ๆ ไม่เหมือนบ้านของยายละไมเลย ไม่มีสวนงาม ๆ มีแต่ลานหลังบ้าน ตัวเรือนเล็กนิดเดียว ทั้งสกปรกเสียด้วย พื้นเรือนรกรุงรังไปด้วยฝุ่นละออง ผ้าขี้ริ้วและเศษกระดาษ ข้างฝาก็มีรอยชิดเขียนด้วยปูนบ้าง ดินสอพองบ้าง เลอะเทอะ มีหยากไย่และไยแมลงมุมจับอยู่ตามกะดานและฝาห้องหลายแห่ง ข้าวของต่าง ๆ วางทิ้งไว้เกลื่อนไม่น่าดู ไม่น่าอยู่เลย

ชิดพาดอกรักไปที่ลานหลังบ้าน ซึ่งสกปรกเหมือนส่วน

อื่นๆของบริเวณบ้านนั้น มีหีบ ถัง พืน และเศษไม้วางอยู่เกะกะ มีเสื้อผ้าขาดๆแขวนตากอยู่ที่ราวบ้าง ที่กองพื้นบ้าง ชิดเปลี่ยนเอาเชือกผูกคอดอกรักแทนผ้าขาวม้า และเอาไปล่ามไว้กับเสาใหญ่ต้นหนึ่ง เอาหีบสะบู่เก่าๆมาวางไว้สำหรับให้มันนอน “อย่าเห่าอึกทึกไปนะ” ชิดเตือนดอกรัก “ถ้าไม่เชื่อละก็จะตีเสียให้เจ็บทีเดียว” แล้วเดินกลับไป ทิ้งดอกรักให้อยู่ที่หลังบ้านตลอดคืน

ดอกรักดึงเชือกที่ผูกคอ แล้วมองดูหีบสะบู่เก่าๆซึ่งเด็กสกปรกผู้นั้นหามาให้เป็นที่นอนของมัน มันไม่พอใจเลย อาหารมื้อเย็นก็ไม่ได้กิน มันรู้สึกหิวมาก

ดอกรักรู้สึกระอาต่อความเป็นอยู่เช่นนี้ มันพยายามที่จะหนีไปอีกครั้งหนึ่ง แต่ยังหนีไปไม่ได้ มันจึงเข้าไปนอนในหีบสะบู่แทะเชือกที่ผูกคอมันไว้เล่น ตลอดวันนั้น มันคงอิดโรยมาก เพราะปรากฏว่า มันหลับไปทั้งๆที่ปากยังเคี้ยวเชือกอยู่ มันนอนหลับอยู่นาน พอตื่นขึ้น มองดูอะไรๆมืดไปหมด ดอกรักพยายามนึกดูว่า เวลานี้มันอยู่ที่ไหน สักครู่ก็นึกได้ มันจำเหตุการณ์ตอนที่วิ่งหนีจากบ้านยายละไม และตอนที่ชิดเด็กเกเรเอามันมาผูกไว้ที่เสาได้ดีทีเดียว “แปลกจริง” ดอกรักนึกในใจ พลางลุกขึ้นยืนสะบัดขน “แปลกมาก เมื่อฉันนอนหลับ

ฉันยังถูกผูกติดอยู่กับเสา แต่เวลานี้ทำไมฉันจึงหลุดออกมาได้"

เจ้าดอกรักกัดเชือกขาดออก ในขณะที่มันแทะเล่น แต่มันหลับไปเสีย มันจึงไม่ทันรู้ว่าเชือกขาดออกแล้ว อย่างไรก็ตาม เวลานี้มันอาจจะไปที่ไหน ๆ ในบริเวณหลังบ้านได้ตามใจชอบ มันไม่อยากจะอยู่ในบริเวณที่สกปรกนี้ มันไม่ชอบเด็กเกเรที่เอาเชือกมาผูกคอมัน ฉะนั้นมันจึงตกลงใจว่าจะหนีไปเสียให้พ้น มันตะกายขึ้นไปบนหิบ และปีนจากหลังหิบขึ้นไปบนหลังคาเล้าไก่ ต่อจากนั้นก็ไต่ขึ้นไปอยู่บนขอบรั้ว แล้วโดดลงไปยังถนน มันเป็นอิสระแล้ว

บทที่ ๖

งานออกร้านขายของ

ดอกรักวิ่งไป วิ่งเตลิดไป เป็นเวลาช้านาน มันเองไม่รู้ว่าไปทางไหน และไม่ได้วิตกว่าจะไปถึงไหน มันคิดแต่ว่าจะวิ่งไปให้ไกลเด็กเกเรและบ้านสกปรกหลังนั้นเท่านั้น เวลานั้นดึกมากแล้ว ร้านค้าขายตามถนนต่างปิดกันหมด คงมีแต่ไฟฟ้าที่เสาส่องแสงสลัวๆ แต่ยังมีคนเดินไปมาอยู่บ้าง เพราะเป็นถนนที่อยู่ใกล้วัด ซึ่งมีงานออกร้าน ดอกรักรู้สึกหิวมาก ตอนกลางวันมันได้กินอาหารเพียงเล็กน้อย แต่ตอนเย็นยังไม่ได้กินอะไรเลย

มันวิ่งมาถึงวัด ซึ่งกำลังมีงานนมัสการพระประจำปี มีการออกร้านขายของ และการมหรสพ ดอกรักวิ่งวนอยู่ในบริเวณงานพักหนึ่ง กรู้สึกเบื่อ เพราะไม่มีใครเอาใจใส่กับมัน คนที่มาเที่ยวงานบางตาลง ร้านขายของต่างปิดเกือบหมด การมหรสพเลิกหมดแล้ว ดอกรักเที่ยวหาเศษอาหาร ตามใต้ร้านแผงลอยกินพอประทังความหิวได้บ้าง เมื่อไม่มีอะไรชวนให้มันสนุกได้อีกแล้ว มันจึงวิ่งออกมาทางหน้าวัด มานอนหมอบอยู่ที่หน้าประตูห้องแถว ไม่ช้าก็หลับไปด้วยความเหน็ดเหนื่อย ครั้นเวลา

เช้ามืด ชายเจ้าของห้องเปิดประตูก้าวออกมาข้างนอก ดอกรักจึงตกใจตื่น แล้วกะโดดหลบไปทางหนึ่ง เพราะเกรงว่าจะถูกชายคนนั้นเหยียบเอา

"เอะ เจ้าหมาน้อย" ชายเจ้าของห้องพูดออกมา "นี่หลงมาหรืออย่างไรกัน"

ดอกรักกะดิกหาง น้ำเสียงของชายผู้นั้นอ่อนโยน แสดงว่ามีความกรุณาต่อมันมาก นอกจากนี้มันยังได้กลิ่นอาหารจากห้องนั้นด้วย ทำให้ดอกรักหิวขึ้นมาทันที มันกะดิกหางพลางทำกล้า เดินช้า ๆ เข้าไปหาชายผู้นั้น

ชายคนนั้นพูดว่า "ลูกหมาตัวนี้น่ารักจริง เอ นี่ลูกหมาของใครกันนะ ดูไม่ใช่หมาของชาวบ้านแถบนี้เลย"

ขณะที่พูดอยู่นั้น เขาเอามือลูบหัวมันเล่น และดอกรักก็เลียมือเขาเป็นที่ประจบ ทันใดนั้นหญิงคนหนึ่งโผล่หน้าออกมาจากห้อง ร้องถามว่า "อะไรกันจ๊ะ" แล้วชะโงกหน้าออกมาพอเห็นดอกรักเข้า จึงร้องว่า "อ้อ ลูกหมานี่ คงเป็นหมาของใครที่อยู่แถบนี้กะมังจ๊ะ"

นายเทพ ชายเจ้าของห้องสั่นศีรษะ พลางตอบภรรยาของเขาว่า "ไม่ใช่ หรอกศรี มันเป็นหมาแปลกถิ่นมา รูปร่างน่ารักเสียด้วย ฉันคิดว่ามันหลงทางมา แล้วกลับบ้านไม่ถูก"

“เอามันเข้ามาในห้องของเราเถอะ” นางศรีแนะนำ “เราจะได้ดูมันถนัด ๆ หน่อย” นายเทพอุ้มดอกรักเข้าไปในห้อง ห้องเช่านี้สะอาดมาก ข้าวของจัดไว้เป็นระเบียบเรียบร้อย นายเทพและนางศรีเป็นคนมีใจกรุณาสัตว์ เขาไปออกร้านขายของเล่นไว้ร้านหนึ่งในงานวัด ซึ่งอยู่หน้าบ้าน เมื่อเวลาเขากลับมาห้อง เขาให้น้องชายเฝ้าร้านและขายของแทน

เมื่อเห็นว่าดอกรักหิว นางศรีจึงเอาข้าวเย็นใส่จานให้กินหน่อยหนึ่ง มันกินเสียเกลี้ยงจาน และมองเป็นเชิงขอเพิ่มอีก คราวนี้นางศรีเอาข้าวคลุกปลาให้อีกเต็มจาน แล้วนั่งดมันกินอยู่ตลอดเวลา

“หลงทางมาแน่แล้ว และหิวจัดเสียด้วย” นายเทพพูดขึ้น “จริงทีเดียวแหละจ๊ะโย่ น่าสงสารเหลือเกิน” นางศรีคล้อยตามสามี

ในที่สุดดอกรักก็อิ่ม แล้วนอนเหยียดลงบนพื้น เอาจมูกซุกไว้ที่ตีน เพราะมันอ่อนใจมาก ประเดี๋ยว ๆ มันกะพริบตาทำหูขวาขันและกะดิกหางเสียทีหนึ่ง

“นี่เราจะทำอย่างไรกับมันต่อไปดีล่ะ” นางศรีถามสามี

“ฉันก็ไม่รู้เหมือนกัน” นายเทพตอบ เมื่อได้ตรองอยู่สักครู่หนึ่ง

“ถ้าเช่นนั้น เราเลี้ยงมันไว้ก็แล้วกัน ท่านจะเห็นอย่างไร”

“ดีเหมือนกัน” นายเทพตอบ “แต่ถ้าฐานะของเรายังคงเป็นอยู่เช่นนี้ต่อไปแล้ว เราคงไม่สามารถเลี้ยงมันได้”

“ไธ่ ทำใจดี ๆไว้เถอะ อย่าเป็นทุกข์เป็นร้อนไปนักเลย” นางศรีตอบ “เราลองเลี้ยงมันไว้เอาบุญ บางทีมันอาจจะนำโชคดีมาให้เราบ้าง”

“ตามใจซิจ๊ะ” นายเทพตอบคล้อยตามภรรยาของเขาโดยเร็ว “ฉันก็ออกจะชอบมันอยู่เหมือนกัน แล้วเราควรจะตั้งชื่อมันเสียด้วย” นายเทพปรารภกับภรรยาของเขา

“ดีเหมือนกัน” นางศรีเห็นด้วย “เราควรจะให้ชื่อมันว่า ทอง” นายเทพออกความเห็น “เพราะมันอาจจะนำโชคลาภมาให้เราอย่างที่ท่านนึกไว้”

นางศรีภรรยาของเขาเห็นชอบด้วย ครั้นแล้วดอกรักก็ได้ชื่อใหม่ว่า “ทอง”

เมื่อกินอาหารอิ่มหนำแล้ว ดอกรักค่อยรื่นเริงขึ้นบ้าง มันคิดว่าคงจะมีความสุขในที่อยู่แห่งใหม่นี้เป็นแน่ ในคืนวันแรกเมื่อนายเทพและนางศรีจะไปที่ร้าน เขาเอามันขังไว้ในห้อง แล้วล้นกุญแจห้องไว้

คืนวันต่อมา นายเทพและนางศรีรู้สึกสงสารที่มันจะต้องถูกขัง จึงตกลงกันพาดอกรักไปด้วย นายเทพปรึกษาภรรยาว่า “ฉันคิดว่า คืนนี้เราเอาเจ้าทองไปที่ร้านด้วย ท่านเห็นอย่างไร”

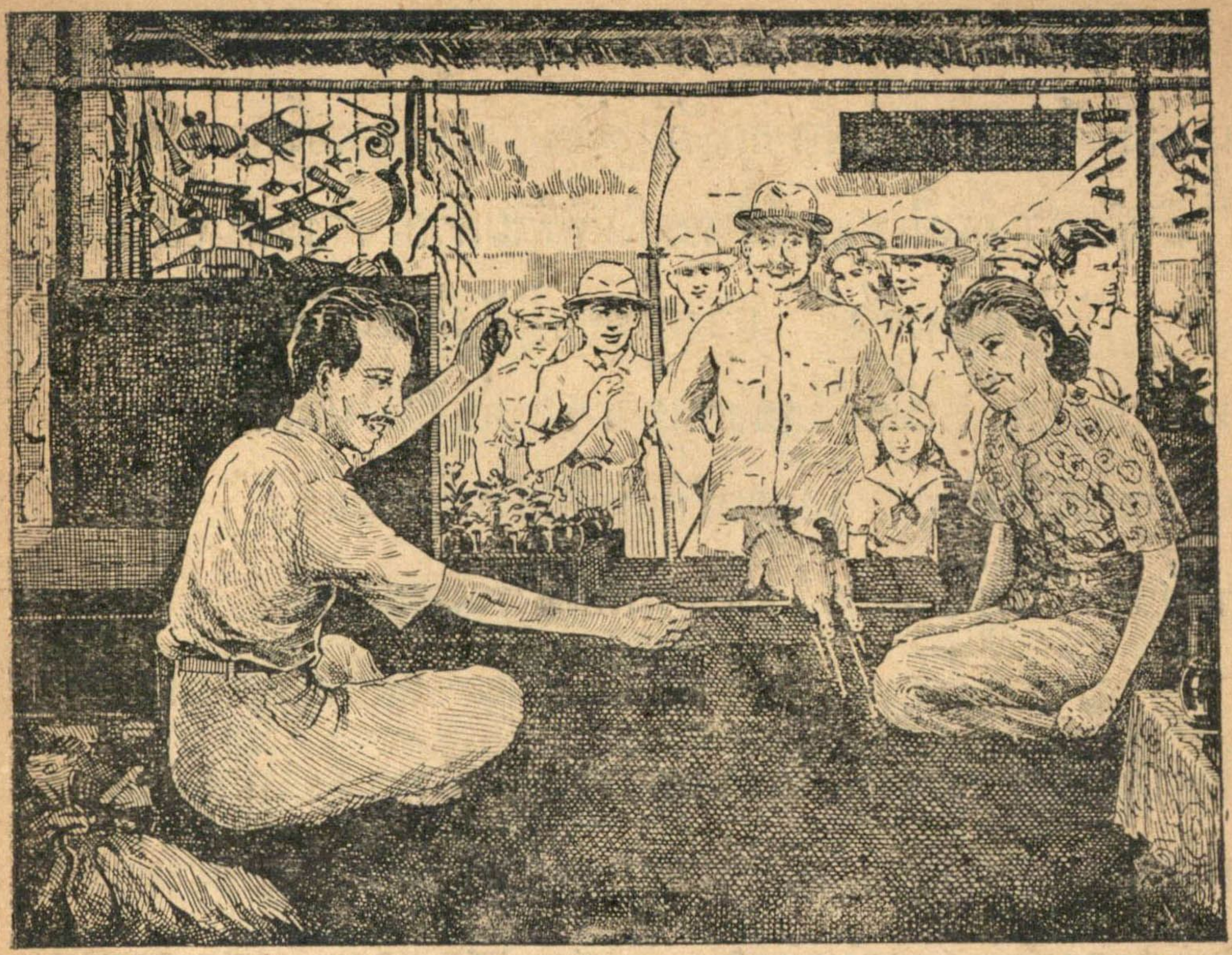
“ดีเหมือนกัน” นางศรีตอบ “มันคุ้นกับเราแล้ว คงไม่หนีไปหรอก” เมื่อทั้งสองคนออกจากห้องไปในเย็นวันนั้น เขาเอาดอกรักไปด้วย จูงดอกรักเดินไปยังบริเวณงาน ซึ่งมีร้านขายของตั้งอยู่เป็นแถว แล้วตรงไปเข้าร้านของเขา

นายเทพและนางศรีช่วยกันจัดร้าน และวางของเล่นที่คนไทยประดิษฐ์ขึ้น เรียงไว้เป็นแถว ๆ อย่างเรียบร้อยน่าดู แล้วไปนั่งอยู่คนละข้างของร้าน นายเทพร้องเชิญผู้ที่เดินผ่านหน้าร้านให้ซื้อของด้วยเสียงอันดังว่า “เชิญ เชิญทางนี้ เชิญอุดหนุนสินค้าไทย ไทยทำ ไทยขาย ไทยช่วยกันซื้อ” เขาร้องอยู่เช่นนี้เป็นนาน ก็ยังไม่มีใครเข้าร้าน

“ท่าทางไม่ดีเสียแล้วละศรี” นายเทพพูด “เราขายไม่ค่อยได้เลย ถ้าเป็นเช่นนี้เรื่อย ๆ ไป เราจะขาดทุนค่าเช่าร้านแย่ที่เดียว”

“ทำใจดี ๆ ไว้ก่อนเถอะ” นางศรีตอบ “เจ้าทองตัวนี้คงจะนำโชคดีมาให้ ไม่เชื่อก็คอยดูซิ”

ขณะที่ยังไม่มีใครมาซื้อของ นายเทพเล่นกับดอกรัก เขา

นายเทพเล่นกับดอกรัก

หัดให้มันนั่งทำท่าขอ หัดให้มันกะโดดข้ามแขนของเขา และกะโดดข้ามไม้

น่าแปลกแท้ ๆ ที่ร้านซึ่งแต่ก่อนไม่มีใครแวะเข้ามาเลย กลับมีคนเข้ามามุงกันจนแน่น เพื่อจะดูดอกรักแสดงท่าทางต่างๆ เมื่อดอกรักแสดงได้ท่าหนึ่ง ๆ คนดูเหล่านั้นก็พากันหัวเราะเฮฮาด้วยความพอใจ ดอกรักทำให้คนเหล่านั้นรื่นเริงได้ ขณะที่ฝูงคนกำลังมุงกันแน่นร้าน นายเทพหยุดเล่นกับดอกรัก และร้องเชิญให้คนเหล่านั้นซื้อของว่า “คุณหนูซื้อตุ๊กตาสวย ๆ สักตัว

ซิ๊จะ มีให้เลือกอีกมาก เชิญซื้อของเล่นไปฝากคุณเล็ก ๆ บ้าง
ซิ๊จะ เชิญอุดหนุนคนไทย ไทยทำ ไทยขาย ไทยใช้ ไทยเจริญ
อ้อ ตั๋วนี้หรือจะ น่ารักเหลือเกิน ราคาไม่แพงเลย”

ตอนนี้นายเทพและนางศรีต้องวุ่นอยู่กับ การ หยิบ ของขาย รับสตางค์ทอนสตางค์ และพูดโต้ตอบกับผู้ซื้อตลอดเวลา คืนวันนั้นเขาขายของได้มากเกินความคาดหมาย

“ดีจริง ๆ” นายเทพพูดกับภรรยาของเขา เมื่อว่างคนซื้อของแล้ว “โชคดีแท้ ๆ เจ้าหมาน้อยตัวนี้เองเป็นผู้ชวนคนเข้าร้าน”

“ฉันบอกแต่แรกแล้วไหมล่ะว่า มันจะนำโชคดีมาให้” ศรีตอบ

นายเทพเอามือลูบหัวตอกรักเหมือนกับจะพูดว่า “ขอบใจเจ้าแท้ ๆ เจ้าหมาน้อย”

ขณะที่ยังไม่มีคนมาเข้าร้าน นายเทพก็หัดตอกรักให้เล่นอะไรแปลก ๆ ผู้คนก็มาเข้าร้านเขาเป็นจำนวนสิบ ๆ ที่เดียว นับว่าคืนวันนี้เป็นคืนที่ขายของได้มากที่สุด ตั้งแต่นายเทพและนางศรีมาตั้งร้านในงานนี้

เมื่อกลับมาถึงที่พักของเขาแล้ว นายเทพจึงพูดขึ้นว่า “ถึงอย่างไรเราก็ต้องได้ค่าอาหารมื้อนี้แล้วนะศรี”

“และเจ้าหมาน้อยตัวนี้ต้องได้ด้วยเหมือนกัน” ภรรยาตอบ “ฉันจะไปหาอาหารให้มันกินให้อ่อยสักมื้อหนึ่ง” ครั้นแล้วนางศรีก็ทำตามที่พูดไว้

รุ่งขึ้นอีกคืนหนึ่ง ดอกรักเล่นอะไรแปลก ๆ ได้อีกหลายอย่าง มันผึกอะไร ๆ ได้เร็ว และไม่รู้สึกเบื่อด้วย มีคนเข้าร้านของนายเทพแน่นตลอดเวลา เขาขายของได้เป็นอันมาก

ตอนใกล้จะเลิกงานออกร้าน ดอกรักยิ่งมีชื่อเสียงมาก นายเทพสอนให้มันแสดงการเล่นแปลก ๆ ได้หลายอย่าง และดอกรักทำได้เป็นอย่างดี เป็นต้นว่า หกคะเมน เดินเสียงสตางค์ซึ่งวางไว้ที่จมูก เดินเอาขันทูนหัว หรือคาบกะเช้า นายเทพอาจชวนให้คนเข้าร้านได้ทุกขณะที่ต้องการ คนที่เดินชมร้านมักจะพูดกับเพื่อนของเขาว่า “ท่านเห็นหมาที่ร้านขายของเล่นนั้นแล้วหรือยังมันช่างแสนรู้นัก”

“เห็นแล้ว” เพื่อนของเขาตอบ “มันฉลาดพอดูทีเดียว”

“เราไปดูกันอีกครั้งเถอะ”

แล้วเขาชวนกันกลับไปดูที่ร้านของนายเทพ

บทที่ ๗

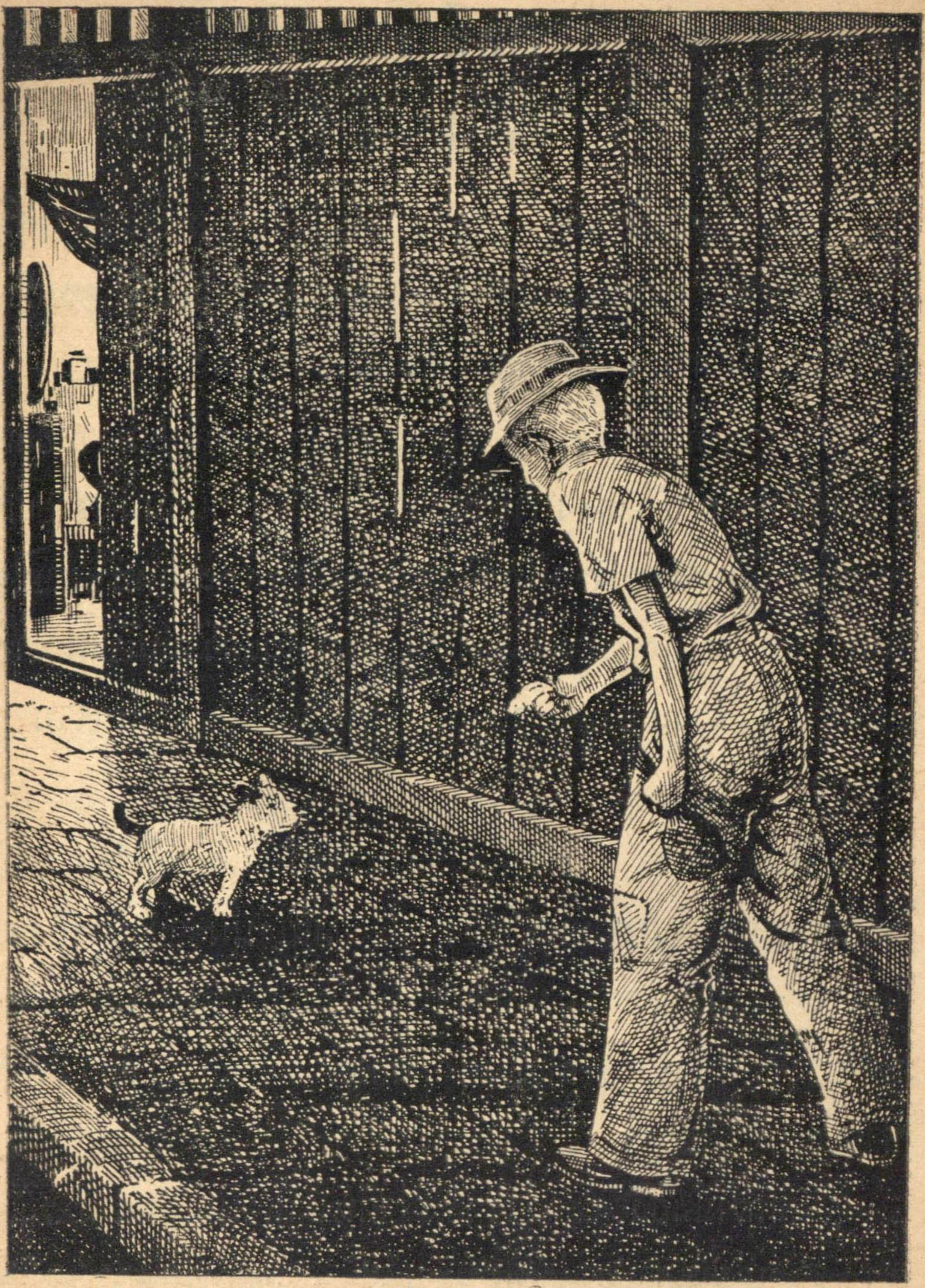
ถูกพาไปขาย

เมื่องานวัดเลิกแล้ว ดอกรักได้อยู่กับนายเทพและนางศรี เป็นสุขสบาย เขาเลี้ยงดูมันเป็นอย่างดี และรักมันมาก ดอกรักอยู่ได้สามวันเท่านั้น ก็มีเหตุเกิดขึ้นอย่างนึกไม่ถึง

ในเวลาที่มีงานวัด มีบุคคลหลายจำพวกไปชมงานออกร้านและไปดูดอกรักแสดงการเล่นแปลก ๆ ในจำนวนนี้มีชายแก่คนหนึ่ง ซึ่งไปดูดอกรักจนใกล้ ๆ ตัว เขาไม่รู้สึกสนุกหรือชอบใจในการแสดงการเล่นของมันเลย เขาเห็นแต่ว่ามันเป็นหมาที่แสนรู้ รูปร่างน่ารักและฉลาด อาจนำเอาไปขายได้ราคามาก ๆ ทีเดียว

คืนวันหนึ่ง ภายหลังที่งานออกร้านเลิกแล้วได้สามวัน ดอกรักออกไปเดินเล่นที่หน้าห้อง ทันใดนั้นชายแก่ผู้จ้องหาโอกาสที่จะชะโมยดอกรักอยู่นานแล้ว เห็นปลอดคน จึงหยิบเอาปลาย่างชิ้นหนึ่งจากชะลอมเล็ก ๆ ที่ถือมาด้วย ออกมาล่อ แล้วจุ๊ปากเรียกมันค่อย ๆ

ดอกรักได้กลิ่นปลาย่างหอมน่ากิน ก็เดินกะดิกหางตรงไปหา ชายแก่นั้นเอาปลาล่อให้มันตามไป ดอกรักคิดว่าเขาเป็น

ชายแก่หยิบเอาปลาช่างชิ้นหนึ่งออกมาล่อ

คนดี จึงเดินตามเขาไป จนห่างจากห้องที่มันอยู่มากที่เดียว แล้วชายนั้นเอาปลาให้มันกิน พอลับตาคน เขาก็คว้ามันขึ้นมาหนีบรักแร้ แล้วพาหนีไปโดยเร็ว

ดอกรักดิ้นเพื่อจะให้หลุด แต่ชายแก่นั้นรู้วิธีที่จะให้มันหยุดดิ้น เขาหยิบปลาย่างจากชะลอมยื่นล่อไว้ที่จมูกดอกรัก ดอกรักเห็นว่ามีกลิ่นหอมน่ากินยิ่งนัก มันจึงไม่อยากดิ้นต่อไปอีก ถึงกะนั้นมันก็ยังเป็นทุกข์ถึงนายเทพและนางศรี รู้สึกเสียใจที่ต้องจากเขาไป

ชายแก่อุ้มดอกรักไปยังบ้านสกปรกแห่งหนึ่ง และจัดการเลี้ยงดูมันเป็นอย่างดี เพื่อเอาใจมัน

ตอนนี้ทำให้ดอกรักคิดถึงเมื่อเวลาอยู่กับยายละไม เพราะชายแก่ที่จะโมยมันมานี้ อาบน้ำและเช็ดตัวให้มันเสมอ ๆ เอาอาหารอย่างดีให้กินพออิ่มไม่มากไม่น้อย แต่เขาไม่ยอมพามันออกนอกบ้านในเวลากลางวันเลย

ครั้นถึงเวลากลางคืน เขาเอาปลอกคอสวมให้มัน ร้อยเชือกหนังแล้วจูงออกไปเดินเล่นที่ถนนใกล้ ๆ บ้าน เมื่ออยู่กับชายแก่นั้นได้เพียงสัปดาห์เดียว ดอกรักก็อ้วนท้วนและน่ารักขึ้นมาก ต่อมาอีกสองสามวัน ชายแก่นั้นนำมันไปขายไว้ที่ร้านขายของเบ็ดเตล็ดแห่งหนึ่ง เจ้าของร้านเป็นคนรู้จักกัน เขา

เอาเชือกล่ามมันไว้กับเสา ดอกรักได้แต่นั่งมองดูคนที่เดินผ่านไปมา เมื่อเบื่อและรำคาญหนักเข้า ก็เห่าเสียพักหนึ่ง มันเห่าๆ หยุดๆ อยู่เป็นนาน แต่ไม่มีใครเอาใจใส่กับมันเลย มันจึงหมอบลง เอาจมูกซุกไว้ที่ตีน และกะพริบตาดูคนที่เข้ามาซื้อของในร้าน บางคราวมันลุกขึ้น เหยียดแข้งขาและหาว บางคราวมันเห่าเพื่อให้ใครๆ เอาใจใส่กับมันบ้าง แต่ในที่สุดมันก็ต้องหมอบลงไปอย่างเดิมอีก

ต่อมาอีกสี่ห้าวัน มีหญิงสองคนเดินมาหยุดอยู่หน้าร้านและมองดูมัน ดอกรักลุกขึ้นยืนทันที กะดิกหางและเห่าเพื่อจะแสดงว่า มันดีใจที่มีคนเอาใจใส่กับมัน

“น่ารักนะจ๊ะ” หญิงคนหนึ่งกล่าว พลางชี้ให้เพื่อนดู หญิงอีกคนหนึ่งมองดูแล้วตอบว่า “จริงซิ รูปร่างแปลกดีด้วย” แล้วหญิงทั้งสองก็เดินต่อไป

ดอกรักไม่เข้าใจคำพูดของหญิงทั้งสองนั้น มันจึงนอนลงดังเก่าอีก

ในตอนบ่าย สุภาพบุรุษคนหนึ่งและเด็กชายกิตติลูกชายของเขา มาซื้อของที่ร้านนั้น ทั้งสองคนมาหยุดยืนใกล้ๆ กับที่ดอกรักนอน เด็กชายกิตติเห็นดอกรักเข้าก็ชอบ เพราะมันมีรูปร่างน่ารักมาก เขาเคยรบเร้าให้พ่อของเขาหาลูกหมา

งาม ๆ ให้เขาเลี้ยงสักตัวหนึ่ง หลายครั้งมาแล้ว แต่พ่อของเขาผัดไว้ว่า ให้สอบไล่ได้เสียก่อน

เด็กชายกิตติพูดเตือนขึ้นว่า "พ่อว่าจะหาลูกหมางาม ๆ ให้ฉันตัวหนึ่ง เมื่อฉันสอบไล่ได้อย่างไรล่ะจ๊ะ เวลานี้ฉันสอบไล่ได้แล้ว พ่อลองซื้อลูกหมาตัวนี้จ๊ะ ฉันชอบมันมาก รูปร่างน่ารักเหลือเกิน"

พ่อของเด็กชายกิตติตอบว่า "พ่อจะหาลูกหมาพันธุ์ดี ๆ ให้ ลูกหมาตัวนี้เป็นอย่างไรก็ไม่รู้ และเจ้าของเขาจะขายให้ลูกละหรือ" พูดเช่นนั้นแล้ว เขาก็พิจารณาดูดอกรักอย่างถี่ถ้วน ดอกรักชอบรูปร่างและท่าทางของเด็กชายกิตติมาก มันลุกขึ้นยืน ชันหูข้างดำ เอียงคอไปข้างหนึ่ง และกะดิกหาง เมื่อมันทำอาการเช่นนี้ เด็กชายกิตติยิ่งชอบใจมากขึ้น

"มันน่ารักมากนะพ่อ" เด็กชายกิตติร้องบอก "ฉันคิดว่ามันชอบฉันด้วย"

พ่อของเด็กชายกิตติเพ่งดูดอกรักอยู่นาน จนเด็กน้อยรู้สึกไม่สบายใจ

พ่อของเขากล่าวออกมาในที่สุดว่า "ดีจริง ๆ แหละลูก" เด็กชายกิตติแสดงอาการดีใจ รีบกล่าวทึกทักเอาว่า "ฉันเอามันไปบ้านได้หรือยัง"

"ช้าก่อน ลูกรัก" พ่อของเขากล่าวห้าม "พ่อต้องพูดกับเจ้าของเขาก่อน เขาอาจจะไม่ขายก็ได้"

พ่อของเด็กชายกิตติ เดินเข้าไปหาชาย เจ้าของร้าน และพูดกันอยู่เป็นเวลานาน ส่วนเด็กชายกิตติ คงยืน อยู่ ที ข้าง ๆ ดอกรักและล้อมันเล่น เขาเห็นพ่อของเขาส่งธนบัตรให้แก่ชายผู้นั้นหลายใบ แล้วเดินกลับมาหาเขา พูดว่า "พ่อตกลงซื้อลูกหมาตัวนี้ให้แล้วละ เลี้ยงมันให้ดี ๆ นะ"

ชายเจ้าของร้านปลดเชือกส่งให้เด็กชายกิตติ แล้วกล่าวว่า "ควรจะขังมันไว้ที่บ้านสักสัปดาห์หนึ่งเป็นอย่างน้อย ในระหว่างนั้นมันจะได้คุ้นกับท่าน ต่อนั้นไปท่านจะปล่อยก็ได้

ดอกรักไปอยู่กับเด็กชายกิตติในบ้านใหม่ มันพอใจบ้านนี้มาก มันคิดว่าเป็นบ้านที่ดีที่สุด ตั้งแต่มันเคยอยู่มา ในบริเวณบ้านมีสวนด้วยเหมือนกัน แต่ไม่กว้างขวางใหญ่โตเหมือนสวนของยายละไม ถึงกะนั้น ดอกรักก็ชอบสวนนี้มาก เพราะเขาปล่อยให้มันวิ่งเล่นในบริเวณสวนนี้ตามชอบใจ

ในบ้านนั้นมีคนอยู่ด้วยกันทั้งหมดสี่คน คือ เด็กชายกิตติ พ่อและแม่ของเขา และหญิงคนใช้อีกคนหนึ่ง คนในบ้านทุกคนต่างชอบดอกรักทั้งนั้น คอยล้อและเล่นกับมันอยู่เสมอ

เด็กชายกิตติพยายามหัดให้ดอกรัก แสดงการเล่นแปลก ๆ

372.41
2546ก

และเจ้าดอกรักก็ทำได้เร็วมาก เพราะนายเทพและนางศรีเคยหัด
ให้มันเล่นมาบ้างแล้ว ส่วนเด็กชายกิตติมิได้รู้เรื่องนี้ จึง
พิศวงในความฉลาดของมันยิ่งนัก

เด็กชายกิตติเดินออกมาดมหาดอกรักที่หน้าบ้าน

บทที่ ๘

พบยายละไมอีก

ล่วงมาอีกสัปดาห์หนึ่ง เด็กชายกิตติปล่อยให้ดอกรักออกถนนได้ มันมักตามเขาไปไหนต่อไหนแทบทุกหนทุกแห่ง โดยไม่ต้องมีไซ่หรือเชือกล่ามจูงไปเลย นอกจากนี้ ดอกรักยังไม่อยากจะหนีไปจากบ้านดี ๆ และเจ้าของที่ดีเช่นเด็กชายกิตติต่อไปอีก

มันเดินไปโรงเรียนกับเด็กชายกิตติ แล้วกลับบ้านเองถึงเวลาเลิกเรียน มันมักไปคอยเด็กชายกิตติ และกลับบ้านพร้อมกับเขา มีอยู่ครั้งหนึ่งที่ดูคล้ายกับว่า ดอกรักจะหลงทางไปไหนเสีย วันนั้นเป็นวันเสาร์ตอนบ่าย ดอกรักออกจากบ้าน เพื่อไปรับเด็กชายกิตติที่โรงเรียนตามเคย แต่มันไถลเสียกลางทางเที่ยวดูสิ่งแปลก ๆ เพลินไป จึงคลาดกันกับเด็กชายกิตติ ดอกรักเดินวนเวียนอยู่ที่โรงเรียนพักหนึ่ง เมื่อไม่เห็นเจ้าของของมันมันก็รู้ว่าเขากลับไปเสียแล้ว มันจึงวิ่งกลับบ้าน พอไปจวนจะถึงมันเห็นยายแก่คนหนึ่งเดินอยู่ข้างหน้า มีหมาตัวหนึ่งตามไปด้วย

ดอกรักวิ่งไปหาหมาตัวนั้นโดยเร็ว เพื่อจะทักทายด้วย หมาตัวที่มันวิ่งไปหา คือนังแต้ม แม่ของมันนั่นเอง แต่เนื่อง

ด้วยดอกรักได้ผจญกับเหตุการณ์ต่างๆมาเป็นอันมาก มันจึงจำนังแต้มไม่ได้ มันเข้าไปเล่นกับนังแต้ม แต่นังแต้มคงจะจำลูกของมันได้ดี มันจึงไม่กัด กลับเลียหัวดอกรัก เหมือนกับเป็นหมาที่คุ้นเคยกันมาแต่ก่อน

แต่ดอกรักจำยายแก่ที่มากับนังแต้มได้ ว่าเป็นยายละไมเจ้าของคนเก่าของมัน และยายละไมก็จำดอกรักได้เช่นเดียวกัน

"เอะ นี่เจ้าดอกรักไม่ใช่หรือ" ยายละไมร้องขึ้น และก้มลงไปลูบหลังมัน

ยายละไมดีใจมาก ที่ได้พบดอกรักอีก ตั้งแต่มันหายไปจากบ้าน เขาบ่นถึงมันเสมอ เขาลืมความเสียหายที่มันเคยทำแก่เขาอย่างมากมายแต่ก่อน ๆ เสียสิ้น ดอกรักตะกุยแข้งขาเขาแสดงให้เขารู้ว่า มันยินดีมากเหมือนกัน

ส่วนเด็กชายกิตตินึกแปลกใจที่ไม่เห็นดอกรักไปรับตามเคยเมื่อกลับถึงบ้าน และเปลี่ยนเครื่องแต่งตัวเสร็จแล้ว เขาหาดอกรักทั่วบ้านก็ไม่พบ เขาจึงออกไปดูที่ถนนหน้าบ้าน มองไปทางมุมถนน จึงเห็นดอกรักเล่นอยู่กับหมาอีกตัวหนึ่ง ซึ่งตัวโตกว่าดอกรัก และมีหญิงแก่คนหนึ่งยืนอยู่ด้วย

เด็กชายกิตติเดินไปหาดอกรัก แล้วหันไปมองยายละไมด้วยความแปลกใจ

“หมาตัวนี้มากับหนูหรือจ๊ะ” ยายละไมถามเด็กชายกิตติ “จ้ะ มันเป็นหมาของฉัน” เขาตอบด้วยท่าทางองอาจ ยายละไม่ยิ้มกับเด็กชายกิตติ “ความจริง มันเป็นลูกหมาของยายเอง” ยายละไมบอก “มันมาอยู่กับหนูได้อย่างไรกันนะ แปลกจริง หนูพบมันหลงมาหรือจ๊ะ”

“ไม่” เด็กชายกิตติบอก “พ่อฉันซื้อมาจากร้านแห่งหนึ่ง ราวสองสามสัปดาห์มาแล้ว ซื้อมาราคาหลายบาท”

ยายละไมนิ่งตรึกตรองอยู่สักครู่หนึ่ง เขาคิดว่าดอกรักคงได้รับการเลี้ยงดูอย่างดี ทั้งหน้าน้อยก็ดูเป็นเด็กดีด้วย แม้ว่ายายละไมจะเป็นคนค่อนข้างดุ แต่เขายังมีใจเมตตาอารีอยู่มาก

“ชอบลูกหมาตัวนี้มากหรือจ๊ะ” ยายละไมถามซ้ำ

“จ้ะ ชอบมาก” เด็กชายกิตติตอบรับรองโดยเร็ว “มันเป็นเพื่อนเล่นของฉัน”

“และมันมีบ้านอยู่อย่างดีด้วยกะมัง”

“จ้ะ” เด็กชายกิตติตอบ “ยายอยากจะไปดูเมื่อไรก็ได้”

ยายละไมยิ้มพลางตอบว่า “ไม่ต้องหรอก ยายเชื่อคำพูดของหนู” ครั้นแล้วเขาหันไปทางดอกรัก กล่าวว่า “ดอกรัก ไหน ๆ เจ้าก็ได้อยู่เป็นสุขกับเจ้าของน้อย ๆ คนใหม่ของเจ้าแล้ว ฉันปล่อยให้เจ้าอยู่กับเขาต่อไปละ”

"แต่—" หนูน้อยพูดตะกุกตะกัก "มันไม่ได้ชื่อดอกรักหรอก"

เพราะเหตุที่ไม่รู้จักชื่อจริงของมัน เด็กชายกิตติจึงเรียกชื่อมันว่า "ทอง"

"มันชื่อดอกรัก จริงๆนะจ๊ะ ยายรู้จักมันดี เพราะมันอยู่กับยายมาตั้งแต่มันเกิดนั่นแน่ะ มันพึ่งหนีออกจากบ้านเมื่อสองสามสัปดาห์นี่เอง"

เด็กชายกิตตินิ่งเงียบ เขากลัวว่าในที่สุดเขาจะต้องพรากจากหมาของเขา

ยายละไม่เมื่อเห็นเด็กน้อยหน้าจ๋อย จึงกล่าวปลอบใยนว่า "อย่าเป็นทุกข์ไปเลยหนู ยายจะไม่เอามันกลับคืนไปหรอก เมื่อยายรู้ว่าหนูรักมันและมันก็รักหนู แต่ถ้ายายเป็นหนู ยายจะเรียกชื่อมันตามเดิมว่า ดอกรัก มันเป็นลูกหมาพันธุ์ดี นี่อย่างไรล่ะ แม่ของมัน" พูดแล้วเขาชี้ให้เด็กน้อยดูนังแต้ม "ถ้าโรงเรียนปิดเมื่อไร ไปเที่ยวที่บ้านยายบ้างซิ พาเจ้าดอกรักไปด้วยนะ ยายยังคงคิดถึงมันอยู่เสมอเหมือนกัน"

ยายละไมบอกชื่อและตำบลที่อยู่ของเขาให้เด็กชายกิตติทราบ และขอให้เด็กชายกิตติเลี้ยงดูดอกรักให้ดีที่สุด

เด็กชายกิตติตอบรับคำ แล้วยายละไมจึงกล่าวว่า " สวัสดีพ่อหนูน้อย ไปละนะ เจ้าดอกรัก " แล้วต่างแยกทางกันไป

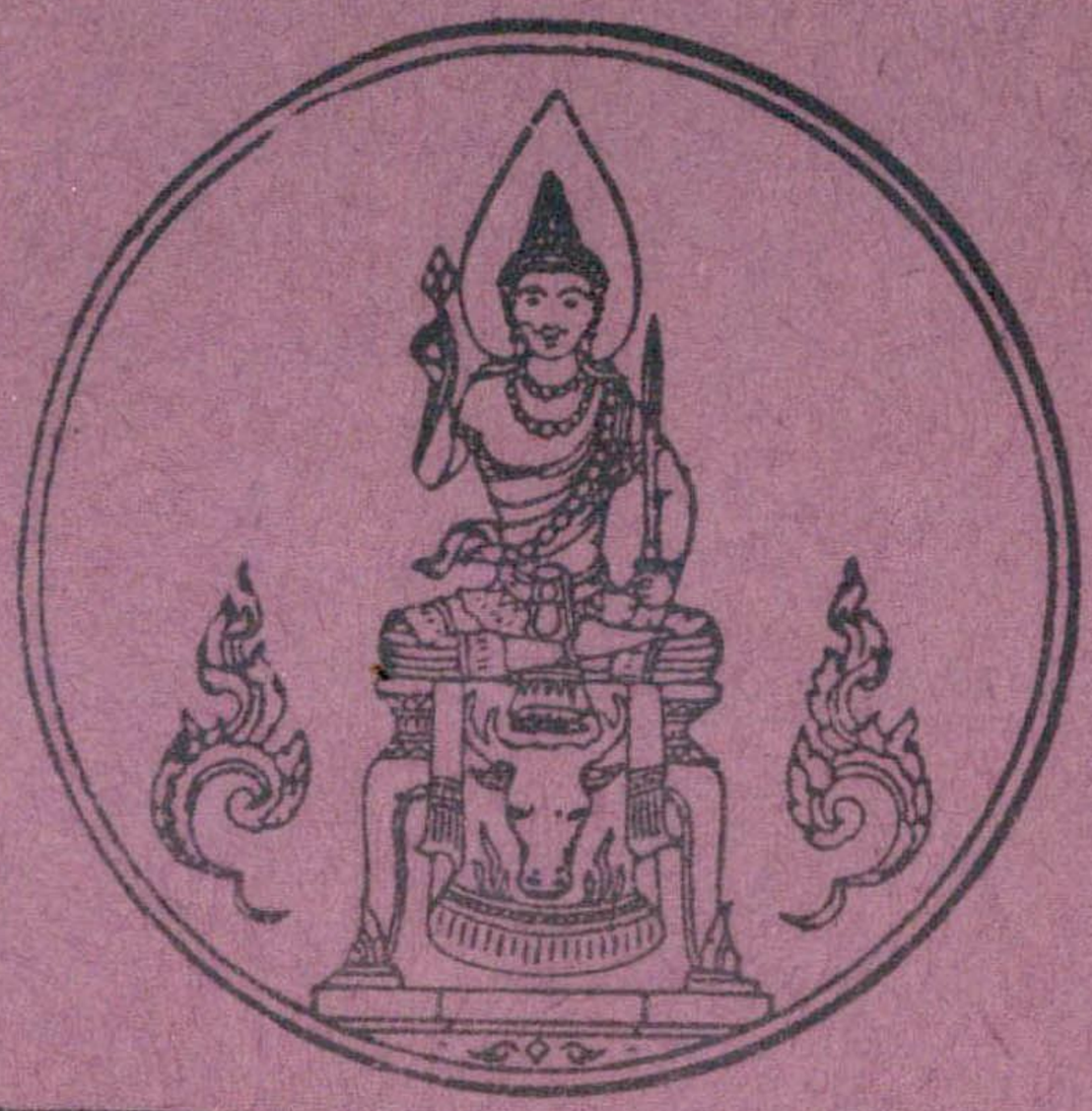
เมื่อเด็กชายกิตติกลับถึงบ้านแล้ว ก็เล่าเรื่องนี้ให้พ่อของเขาฟังโดยละเอียด

" พ่อคิดอยู่แล้วเชียวเชียวว่าเหมือนกัน " พ่อของเด็กชายกิตติพูด " ตูมันเป็นหมาที่ดีจริง ๆ ไม่น่าที่ใคร ๆ จะเอาไปขายเสียเลย ยายแก่ผู้นั้นใจดีมากที่ไม่เอามันคืนไป พ่อจะต้องไปเยี่ยมขอบใจเขาสักคราวหนึ่ง "

ต่อมาอีกสองวัน พ่อของเด็กชายกิตติไปเยี่ยมยายละไม ได้สนทนากันอยู่เป็นเวลานาน ยายละไมต้อนรับคล้ายกับคนคุ้นเคยกันมาแต่ก่อน แล้วต่างก็เล่าเรื่องราวทั้งหลายที่เกี่ยวกับดอกรักสู่กันฟังอย่างสนุกสนาน ก่อนที่พ่อของหนูน้อยจะลากลับ ยายละไมได้ขอร้องให้พาเด็กชายกิตติกับดอกรักไปหาเขาบ้างในโอกาสหน้า

ดอกรักได้ชื่อเดิมของมันอีก มันอยู่กับเด็กชายกิตติ และเล่นด้วยกันมาเป็นเวลาหลายปี จนกะทั่งต่างมีอายุมากขึ้นด้วยกัน แล้วต่างก็ไม่ชอบเล่นซุกซนเหมือนเมื่ออายุยังน้อยอีกต่อไป.

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์ดุรุสภา
นายสหัส กาญจนพังคะ ผู้พิมพ์และผู้โฆษณา
พ.ศ. ๒๔๕๓

โรงพิมพ์ตุรสภา